

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čkovni račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi: vsaka beseda Din 1.20.

Odpis zemljiškega davka ob vremenskih neizgodah.

Letos je toča in neurje na mnogih krajih povzročilo kmetovalcem veliko škodo. Ob takih prilikah daje zakon poškodovancem možnost, da dosežejo odpis zemljiškega davka. V to svrhu se je treba držati določenega postopka. V zadnji številki smo na kratko omenili, kaj je treba v takem slučaju storiti. Kar je letos leto neviht ter se je bati, da se bodo slučajni vremenskih neizgod in z njimi združenih nesreč pomnožili, hočemo na željo naših čitateljev v naslednjem podati pojasnilo o tem, ali, kdaj in kako se da doseči odpis osnovnega davka na zemljišča.

Osnovni davek na dohodek od zemljišča se sme odpisati:

a) neglede na površino, če je letina poškodovane parcele uničena za več nego četrtino radi ognja, požara, vode, toče, poljskih miši, rastlinskih uši ali kobilic;

b) če je prizadel škodo drug izreden in neodvraten dogodek brez lastnikove krivde, n. pr. mraz, vihar, orkan, velika suša itd., toda samo, če ni zadel le posameznih parcel, ampak cele pokrajine. Poškodba za več nego četrtino letine je tudi v tem primeru pogoj za odpis vsake poškodovane parcele v dotični krajini.

Osnovni davek na zemljišče se ne odpiše, če je nastopila vremenska neizgoda takrat, ko so bili kmetijski pridelki že požeti. Za davčni odpis je pogoj, da je nastopil vremenski dogodek pred žetvijo ali med njo, ne pa po njej. Zaradi tega se odpis davka dovoli le, če je nastopil vremenski dogodek takrat, ko so bili poljski pridelki že požeti (oddeljeni od tal), toda so bili še na polju.

Če se kako zemljišče v letu po gospodarskem običaju dvakrat obdelava, se oceni prva obdelava z dvema tretjinama, druga pa z eno tretjino letine.

Pri mešanih obdelavah (n. pr. vinograd s sadjem, koruzo s fižolom, rž z deteljo itd.) se oceni poškodba glavnega ploda, odnosno pridelka z dvema tretjinama, postranskega ploda pa z eno tretjino, če sta res oba uničena.

Odpis davka se ravna po velikosti škode, prizadete letini zemljišča, in sicer:

1. Če je poškodovana več nego četrtina, a manj nego polovica letine, se odpiše 25% letnega osnovnega davka.
2. Če je poškodovana polovica, a manj

nego tri četrtine letine, se odpiše 50% osnovnega letnega davka. 3. Če je poškodovana vsa letina, se odpiše ves osnovni letni davek dotičnega zemljišča.

De se ne zgubi pravica do odpisa davka, se mora prijaviti vsaka škoda, ki je bila prizadeta po vremenski neizgodi in ki daje pravico do odpisa davka, brez takse, najdalje v osmih dneh od dne, ko se je škoda opazila.

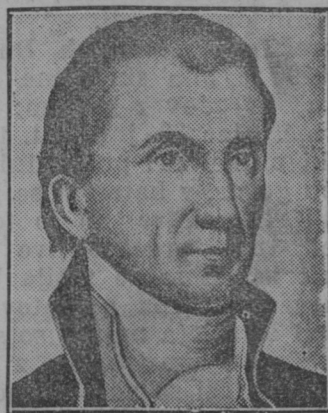
Prijavo mora vložiti v primerih pod točko a) davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec; v primerih pod točko b) jo lahko vložijo oškodovani davčni obvezanci skupno, vložijo pa jo lahko tudi občinsko oblastvo samo.

Prijave se morajo vlagati pri pristojni katastrski upravi (ne pri davčni upravi), lahko tudi po pošti.

V prijavi, če je posamična, je treba točno označiti poškodovane parcele ter navesti občino, vas in kraj, kjer leže poškodovane parcele. Če je prijava skupna, je treba navesti, kateri in kolik del okoliša je poškodovan. V vsakem primeru mora (morajo) navesti vložitelj (vložitelji) prijave, čas in vrsto vremenske neizgode ter prijavo podpisati.

Prijave, ki so prispele tako pozno, da se po mnenju oblastva škoda ne da več ugotoviti, se morajo kot prepozno izročene takoj zavrniti. Zoper tak odlok je pripustna pritožba na finančno direkcijo v osmih dneh od dne obvestitve.

Škodo ugotovi na licu mesta komisija, ki je sestavljena iz enega uradnika

James Monroe, veliki ameriški državnik, kojega 100letnica smrti je bila dne 4. julija t. l. Monroe je postavil geslo: Ameriko Amerikancem!

katastrske uprave in dveh članov občine. Ocenjevanju škode mora prisostvovati radi potrebnih pojasnil župan, če ga vas ima, ali pa oškodovani davčni zavezanec.

Da bodo davčni zavezanci vedeli vlagati prijave na pravilni naslov, navajamo še, pod katero katastrsko upravo spadajo področja posameznih davčnih uprav na Slovenskem Štajerskem s Koroško in Prekmurjem:

1. Področje davčne uprave Brežice spada pod katastrsko upravo Krško; 2. področja davčnih uprav Celje, Laško, Konjice in Šmarje pri Jelšah spadajo pod katastrsko upravo v Celju; 3. področja davčnih uprav Slovenjgradec, Prevalje, Gornji Grad in Šoštanj spadajo pod katastrsko upravo Slovenjgradec; 4. področja davčnih uprav Maribor in Slov. Bistrica spadajo pod katastrsko upravo Maribor; 5. področja davčnih uprav Ptuj, Ormož, Ljutomer in Gornja Radgona spadajo pod katastrsko upravo Ptuj in 6. področja davčnih uprav Murska Sobota in Dolnja Lendava spadajo pod katastrsko upravo Murska Sobota.

★

Pozor zakonu o agrarni reformi.

V zadnji številki smo obširno poročali o glavnih določbah zakona o agrarni reformi. Javnost je ta zakon splošno pozdravila. Sedaj gre za to, kako se bo ta zakon izvajal. Radi tega je dolžnost kmetov, odnosno agrarnih interesentov, da se pobrigajo za to, da se izvajanje zakona ne bi izvršilo njim v škodo. Ker je vprašanje pašnikov in gozdov v nekaterih krajih odločilnega pomena za obstoj in prospeh kmetijstva, hočemo v naslednjem opozoriti svoje prijatelje na določbe zakona o agrarni reformi, ki se tičejo pašnikov in gozdov.

Pravica do gozdov in pašnikov.

Zakon določa v členu 24 to-le: »Občine, zemljiške zajednice, imovinske občine in skupine poljedelcev so lahko agrarni opravičenci za take pašnike, ki niso sposobni za drugo obdelavo. V krajih pa, kjer je malo zemlje, ki se da obdelati in kjer je prebivalstvo navezano na gozdno gospodarstvo in kjer so zemljišča radi podnebja nesposobna za obdelovanje, tam so navedeni agrarni subjekti (osebe) tudi opravičenci za go-

zdove, ki so potrebni za pašo, za preskrbo z lesom (za kurjavo in za stavbe), v kolikor ti gozdovi niso izvzeti po členu 10 (točka 6 in 7) tega zakona.« Ta člen namreč določa: »Gozdovi, neobdelana zemlja in vse površine cerkvenih veleposestev, ki niso padle pod agrarno reformo do dne, ko je stopil ta zakon v veljavo, so izvzeta od agrarne reforme.«

Kako interesenti uveljavijo te pravice?

Zakon o tem določa: »V roku 30 dni, potem ko je ta zakon stopil v veljavo, morajo agrarni interesenti preko banke uprave izročiti svoje prošnje za dodelitev gozdnega zemljišča. O prošnjah bo odločeval minister za poljedelstvo sporazumno z ministrom za gozde in rudnike in v soglasju s predsednikom vlade, in sicer v roku 6 mesecev. Po tem roku se to vprašanje neha.« Na to določbo opozarjamo kmete, agrarne interesente in opravičence, da je ne pustijo iz vidika. Če zamudijo v zakonu določeni rok, je cela stvar izgubljena.

★

Novoizvoljeni bolgarski parlament bo sklican v drugi polovici meseca avgusta.

V Rumuniji pripravljajo novi zakonski načrt o redu v državi. Novi zakon bo zabranjeval komunistično stranko in propagando za njo. Kdor bo kršil ta zakon, bo kaznovan od 6 mesecev do 3 let, voditelji pa še s prisilnim delom 10 let.

Važna izjava predsednika nove bolgarske vlade Malinova. Da je postala v Bolgariji po volitvah gospodar političnega položaja prejšnja opozicija pod predsedstvom Malinova, o tem smo že poročali zadnjič. Malinova vlada naglašja, da jej bo prva skrb zaupanje tujine. Vlada bo prijatelj miru in neprijatelj vsem tistim, ki sejejo nemire in to je na Bolgarskem med seboj se moreča in razne neljube politične osebnosti pobijajoča organizacija makedonstvojučih. Da se ohrani mir na znotraj, bo storila nova vlada vse. Stremela bo za tem, da bo uživala Bolgarija prijateljstvo ter podporo velesil.

Madžarska po parlamentarnih volitvah. V zadnji številki smo beležili zmago vladne skupine pri zadnjih skupščinskih volitvah na Madžarskem. Vlada je dobila od 245 mandatov 164 in si je s tem zasigurala dvetretjinsko večino.

Avstrijski parlament je odobril 14-dnevno podaljšanje trgovinskih pogodb z Jugoslavijo in Madžarsko. V pomladanskem zasedanju avstrijskega parlamenta so zastali zaradi pogajanj med strankami in zaradi ministrske krize mnogi posli, radi česar je ostalo neresenih veliko važnih gospodarsko-političnih vprašanj. V zadnjem trenutku je sprejel dne 30. junija parlament zakon, ki bi naj preprečili za kratek čas brezpogodbno stanje v mednarodnih

trgovinskih odnošajih. Stranke so se sporazumele, da sprejmejo podaljšanje do sredi julija dne 30. junija poteklih trgovinskih pogodb z Madžarsko in Jugoslavijo.

Po Hooverjevem predlogu za pomoč Nemčiji v vojnoškodninskem vprašanju. Hooverjev načrt, da se dovoli Nemcem odlog plačevanja vojne odškodnine za eno leto, je sprejelo 16 držav in med temi tudi Belgija. Najbolj se ustavlja predlogu Amerike Francija. V Parizu se pogaja s francosko vlado ameriški finančni minister Mellon, pa so bila vsa pogajanja glede pristanka na Hooverjev načrt do 2. julija brezuspešna. Zanimanje celega sveta je bilo zadnje dni osredotočeno na Pariz v upanju, da bodo vendarle premagane težkoče, ki ovirajo izvršitev Hooverjevega predloga. Francija se je trdovratno držala svojih pridržkov in je zahtevala, naj se pomaga razven Nemčiji še tudi nekaterim balkanskim državam, predvsem Jugoslaviji. — Italijanski zunanji minister Grandi je obvestil potom poslanikov vse države-upniče Italije, da Italija od 1. julija naprej ne bo zahtevala nobenih plačil v zvezi z vojnimi dolgi. Istočasno so bile obveščene vse države, katerim je Italija dolžna, da od svoje strani ne bodo zahtevale, da bi plačevala Italija od svoje strani dolgove.

Po dolgih posvetovanjih je Francija le pristala na Hooverjev predlog, potem ko je tudi ameriški predsednik pustil v toliko, da se naj da južno-vzhodnim evropskim državam pomoč drugod in ne iz vojne odškodnine, katero mora plačati Nemčija.

Velika pomiloščenja na Francoskem. Ministrski svet je sklenil ob priliki spremembe na predsedniškem mestu francoske republike dalekosežno pomiloščenje za vse prestopke političnega značaja, za prestopke proti tiskovnemu zakonu in proti zakonu o zborovanjih.

Nemška vlada pripravlja načrt glede razpusta komunistične stranke ter tozadevnih organizacij.

Razorožitev v številkah. Dne 28. junija 1919 je bila sklenjena pogodba Društva narodov z geslom: Nobene vojne več. Dne 30. junija t. l. je imel angleški ministrski predsednik v parlamentu govor, v katerem se je dotaknil tudi razorožitve in je tozadevno navedel tudi presenetljive številke. Povdaril je, da so se vršila leta 1925 razna razorožitvena posvetovanja in ravno od tega leta naprej so se velesile oboroževale vsestransko z mrzlično naglico. Angleži so porabili po Macdonaldovi navedbi leta 1914 76 milijonov funtov za vojne namene (1 funt je 275 Din), leta 1924 pa 56 milijonov, 1930 52 milijonov; Amerika leta 1914 42 milijonov funtov, leta 1924 70 milijonov, leta 1930 78 milijonov; Francozi l. 1914

20 milijonov, leta 1924 13 milijonov, l. 1930 24 milijonov; Italija leta 1914 19 milijonov, leta 1924 10 milijonov, leta 1930 16 milijonov; Japonska leta 1914 15 milijonov, leta 1924 23 milijonov, l. 1930 26 milijonov. Nemčija je porabila leta 1914 30 milijonov, danes pa samo 10 milijonov. Nemčija uporablja v povojnih letih ogromne svote za vojaške svrhe pod drugimi imeni. Pri Nemcih ni govora kljub jadikovanju o skrajno slabem finančnem stanju o kakih razorožitvi v resnici. — Angleška vojna mornarica je štela leta 1914 151 tisoč mož, leta 1930 93.630 mož; Anglija ima sedaj 40 podmornic manj nego l. 1914, Francija je zvišala število podmornic za 35, Amerika za 35, Italija za 38, Japonska za 49. Najbolj pa naraščajo vsakoletni državni izdatki za gradnjo bojnih letal. Po vzgledu velesil se ravnaajo tudi manjše države in potem se ne smemo čuditi, da je celi svet v tako neznosnem gospodarskem položaju.

Protizidovski izgredi v Solunu. Zadržnaja junija zvečer je došlo v veliki grški luki Solun do krvavega obračuna med grškimi nacionalisti in židi. Več oseb je bilo ubitih ter ranjenih, požganih je bilo 200 židovskih hiš. Uničen je ves židovski del mesta, ker so nacionalisti onemogočili gašenje. Vlada v Atenah je proglasila nad mestom obredno stanje.

V republikanski Španiji po volitvah. Ustavodajna skupščina se sestane čez dva tedna. Med tem časom bodo iskali voditelji strank podlago za bodočo večino na teh le volilnih zaključkih: Izvoljenih je 470 narodnih zastopnikov za ustavotvorno skupščino. Od teh so dobili socialni demokrati 130 mandatov; takozvani radikalni republikanci framasona in zunanjega ministra Lerouxa so dobili okoli 100 mandatov; desničarski ali konservativni republikanci predsednika in po izjavah katoličana Zamore bodo imeli 60 poslancev; skupina sedanjega vojnega ministra Azana, takozvana republikanska akcija, ki je pa baje še hujša od pristašev Lerouxa, si je priborila okoli 30 sedežev; Marcelino Domingo, vodja takozvanih radikalnih socialistov, ki je vzel pod svoje okrilje znanega framasona, poveljnika vojnega letalstva Franca, je spravil v skupščino okoli 30 pristašev, ki prisegajo na neko napol socialistično napol boljševisko zvezo španskih kmetijskih in delavskih republik; 43 poslancev pa ima, kakor znano, vodja avtonomistične Katalonije Macia. Ostane še okoli 80 sedežev, ki bodo pripadli nacionalističnim in monarhističnim zastopnikom baskijskih provinc in Navarre, katoliškim poslancem »Acion nacional«, ki so dobili kakih 10 mest, in pa 2 ali 3 komunistom.

Prvi osnutek nove španske ustave. Po načrtu nove ustave bo ukinjeno v republikanski Španiji plemstvo. Nihče ne bo smel več nositi plemiškega naslova. Ustava določa versko, tiskovno ter organizacijsko svobodo ter ločitev Cerkev od države, uvaja splošno vojno obveznost ter priznava tudi ženskam volilno pravico. Seveda je to šele prvi osnutek, ki bo do končnega sprejema še mnogo izpremenjen.

— — —

PO SVETU KATOLIŠKEM

Sv. Oče neodjenljiv. Dne 1. julija je papeški nuncij pri Kvirinalu izročil italijanskemu zunanjemu ministru Grandiju odgovor rimske Stolice na spomenico italijanske vlade. Sv. Oče v tem odgovoru odločno zahteva, naj italijanska vlada najpoprej ukine prepoved katoliških organizacij, vrne vse zaplenjene arhive ter povrne škodo, ki je nastala pri proticerkvenih demonstracijah. Tu ne gre za kakšno osebno zadoščenje papežu, marveč za načela. Ako italijanska vlada obdolžuje katoliške organizacije protidržavnega delovanja, mora to dokazati z dokumenti, ki so baje v njeni posesti in na katere se sklicuje v svojem odloku ob razpustu katoliških organizacij. Kar se tiče protesta italijanske vlade radi poslanice jugoslovanskih škofov, poudarja sv. Stolica, da ona za to ne more prevzeti nobene odgovornosti. Italijanska vlada je po lateranski pogodbi obvezana skrbeti za zaščito cerkve na italijanskih tleh. Jugoslovanski škofje so samo protestirali proti kršitvi teh določb. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, ki je objavil odgovor sv. Stolice italijanski vladi, pri tej priliki poroča o tem, kako so vsi italijanski škofje o priliki praznika sv. apostolov Petra in Pavla poslali sv. Očetu udanostne izjave, v katerih protestirajo zoper razpust Katoliške akcije. Ta akcija ni nobena politična ali strankarska akcija, marveč je apostolat vere in ljubezni. Kjer Cerkev te akcije vršiti ne sme, tam je brez vsake svobode. Za svojo svobodo in za svoje pravice pa se Cerkev vedno mora boriti, zlasti za pravico katoliške vzgoje katoliške mladine.

Razmere v Litvi. Spor med državo, odnosno sedanjo vlado in katoliško Cerkvijo traja z nezmanjšano silo naprej. Papeški nuncij je na zahtevo vlade zapustil Litvo. Katoliško ljudstvo, njemu na čelu škofje in duhovniki, pa odločno brani pravice Cerkve. Zbira se na evharističnih zborih, ki jih je letos že bilo 4 in jih bo še več. Na teh zborovanjih svečano izpoveda svojo vero v Kristusa, pričujočega med nami v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, in v Kristusove resnice. Izjavlja tudi svojo otroško vdanost sv. Očetu, s katerim hoče neustrašeno vztrajati na braniku sv. Cerkve. Udeležba na teh shodih je velikanska, navadno se na njih zbere 20 do 30.000 ljudi. Ljudstvo se zaveda velike važnosti verske vzgoje katoliške mladine in zato je na vseh teh zborovanjih odločno zahtevalo, da se mora mladina vzgojevati v duhu Cerkve. In ravno to je tista točka, okoli katere se suče spor med državo in Cerkvijo. Vlada smatra mladino za državno lastnino, ki jo hoče vzgojiti po svoji volji, ali boljše rečeno po svoji samovolji. Cerkev in katoliško ljudstvo pa tega dovoljiti ne more in tudi nikdar dovoljiti ne bo. Sedanja liberalno-framasonska vlada hoče vzeti Cerkvi ves vpliv na mladino izven cerkve. Pa tu-

Majdica že zna to.

Mala Majdica gre posebno rada sama nakupovati. Nedavno ji je hotel dati trgovec mesto Schichtovega Radiona nekaj bajé „prav tako dobrega“. Ali Majdica s tem ni zadovoljna, ker se ona že spozna v tej stvari. „Jaz in moja mamica jemljeva samo Schichtov Radion; nekaj boljšega sploh ne more biti“, odvrne ona trgovcu in vse žene v trgovini ji smehljajoč pritrdijo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

di iz šole je Cerkev že skoro popolnoma izrinila država. Kar dajejo duhovniki mladini verskega pouka, se to navadno vrši po cerkvah in zakristijah. Tisti duhovniki in svetnjaki, ki nastopajo izven cerkve za neoddatne pravice Cerkve, se preganjajo z denarnimi globami in zapornimi kaznimi. Ni pa nobenega dvoma, kdo bo naposled zmagal v tem sporu.

Na spovednih potih v Južni Afriki. Neki misijonar, doma s Štajerskega, je te dni poslal v domači kraj pismo, v katerem poroča o razmerah, ki vladajo v Južni Afriki. Iz pisma posnamemo tole: »Nekega dne sem jezdil na tri ure oddaljeno zunanjo postajo, da bi daroval sv. mašo. Ko sem prijezdil na cilj, so mi sporočili, da je tamkaj težko bolna stara katoliška zamorka, ki želi duhovnika. Po končani sv. daritvi sem se podal z Najsvetejšim na pot. Skraja sem bil uverjen, da bom kmalu pri bolnici, a sem se zelo uračunal. Pot je peljala preko hribov in dolin in šele po večurni ježi sem dospel na cilj. Predvsem sem moral paziti, da sem se zmotal skozi vrata, katera bi bila komaj dovolj prostorna za šestletnega otroka in ne za odraslega moža. Ko sem bil v kolibi, sem se moral najprej nekoliko navaditi na temo. V cerkvenih predpisih stoji črno na belem, naj postavi spovednik Najsvetejše po prihodu k bolniku na snažno pogrnjeno mizo. Pri zamorcih je pa miza sploh neznana. Tu in tam je najti kak zaboj. V kolibi bolne zamorke sem iskal zaman mizi slično pohištvo. Ni mi preostalo drugega, kakor da sem privlekel iz kota slamnjačo, jo razgrnil po tleh in sem postavil na njo Najsvetejše. Levo in desno sem prižgal po eno svečico in zadaj sem postavil križ, ker sem vse prinesel seboj. Radi tega nimam misijonar nikdar preveč in prevelikih žepov, ako odjezdi na misijonsko potovanje. Vsikdar je treba vzeti seboj polovico cerkvene opreme. Bolnica je ležala na tleh, vsa pokrita s capjem, ki ni okusilo najbrž nikdar vode. Ko me je prepoznala, je kazala veliko veselje. Pripravil sem umirajočo na zadnjo spoved in na zadnje obhajilo, katerega je sprejela z največjo pobožnostjo.«

Odkritje novih kavčuk rastlin.

Med industrijskimi sirovinami manjka Rusiji predvsem gumi. Baš razglašajo iz Moskve, da se je posrečilo najti nadomestilo za kavčuk v toliki in tako bogati meri, da sovjetski gospodarski krogi ne bodo več navezani na uvoz kavčuka iz tujine. Gre namreč za možnost, pridobivati kavčuku podobno maso iz gotovih rastlin, ki uspevajo v kirgiški stepi.

»Kendyr« imenujejo Kirgizi rastlino, ki pokriva velike planjave med rekama Amur-Darja in Syr-Darja v pokrajinah preko Kaspiškega morja. Rastlina je strupena in velja pri pastirskih kirgiških plemenih za največjo nadlogo, ki ogroža edino bogastvo Kirgizov — živinorejo. Kirgizi so že skušali na vse moč načine, da bi jo bili iztrebili, a so bili vsi tozadevni poskusi zaman, zelišče se je vedno bolj širilo.

V poletju leta 1927 je prebil ruski rastlinar in profesor Pavlov svoj dopust v pokrajini Kirgizov. Domačini so ga opozorili na zgoraj omenjeno škodljivko in on je raziskal njen strupeni sok. Poskusi so pokazali, da vsebuje sok kendyr-rastline zelo veliko kavčuka. Odkritje profesorja Pavlova je dovedlo do novih preizkušenj, ki so zaključek prve potrdile v polni meri.

Sovjeti so prepovedali, da bi Kirgizi pokončevali kendyr-rastlino, ker jo bodo izrabili za pridobivanje kavčuka.

Eno leto pozneje so odkrili v Kasakstanu, kakor se imenuje pod sovjeti danes kirgiška pokrajina, še drugo kavčuk vsebujočo rastlino, ki se imenuje: hondrilla.

Nato so opremili ekspedicije, ki bi naj raziskale kirgiško deželo glede na rastlinsko bogastvo. Zaključki raziskovanj so se kmalu pokazali. Koncem leta 1930 so naleteli v onem delu Kirgizije, ki meji na Mongolijo in na Pamir-planoto, na divje rastečo travo, katero nazivajo domačini »tau-sagyz«. V nasprotju s kendyr-rastlino tau-sagyz ni strupena. Kemična preiskava stebela je pokazala 42% čistega kavčuka in to v taki kvaliteti, da prekaša braziljansko. Sovjetska gumi-družba je dobila nalog,

da se mora podati takoj na delo. Upajo, da bodo razpolagali še to jesen z nad 13.000 hektarji tau-sagyz plantaž v vzhodni Kirgiziji. Pokrajina je petkrat toliko kakor Francija, a prebiva na njej le 6 milijonov ljudi. Preteklo bo le nekaj let in bo Kirgizija na celem svetu največja kavčuk zakladnica.

★

NOVICE

Nova maša. V nedeljo 12. julija bo pel prvo sv. mašo v baziliki Matere milosti v Mariboru preč. g. Farič, p. Kasijan iz Zrkove, župnija Hoče. Slovesnost se začne četrta na deset. K lepi slavnosti se verniki od blizu in daleč vabijo.

Nov doktor bogoslovja. V čast doktorja bogoslovja je bil povzdignjen na vseučilišču v Zagrebu g. kaplan in katehet pri Sv. Magdaleni v Mariboru Josip Meško. Delavnemu gospodu čestita »Slovenski Gospodar«.

30 letni mašniški jubilej je slavil te dni priljubljeni ter vsestransko delavni g. Ivan Hornböck, župnik v Mežici v Mežiški dolini. Zaslužnemu jubilaru kliče tudi »Slovenski Gospod«: Na mnoga leta v zdravju!

Tridesetletnica mašniškega posvečenja. Dne 2. julija so slavili v Celju 30 letnico mašniškega posvečenja ti-le lavantinski duhovniki: Bosina Janez, Jager Avguštin, dr. Kociper Janez, Kosi Jakob, prelat dr. Slavič Matija, Spindler Franc, Pučnik Anton, Ravter Jakob, Stergar Anton, Štuhec Franc in Vračko Evald, dva gospoda, Goričan Janez in Zajc Janez pa sta bila zadržana.

Kako zgleda pravičnost koroških Nemcev v resnični luči? Na gimnaziji v Celovcu je bila poprej za slovenske dijake slovenščina obvezen predmet. Z novim zakonom o srednjih šolah od 2. avgusta 1927 pa se je odpravila slovenščina kot obvezen predmet in obstoja le še kot prost predmet. — Pač pa je bil 4. julija otvorjen na celovski gimnaziji mešani nemški in mažarski tečaj, katerega bo vodil vseučiliščni profesor iz Budimpešte. Koroškim nemškutarjem je bolj pri srcu madžarščina nego slovenščina!

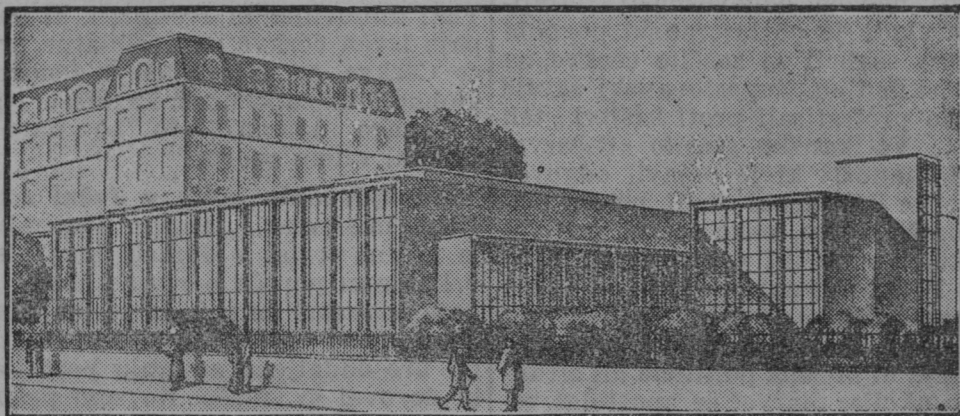
Vlom. V Karničnikovo trgovino na mariborskem Glavnem trgu so vlomili svedrovci skozi izložbeno okno in odnesli raznega blaga za več tisoč Din.

Smrtna nesreča. Matija Bezjak, posestnikov sin iz Frama, si je sposodil motorno kolo in povabil na sedež zadaj tudi 50 letnega posestnika Ivana Blatnika iz Slivnice pri Mariboru. Pri Slivnici je zavil Bezjak preveč na desno in motorno kolo je zadelo ob telefonski drog. Blatnika je vrgel sunek ob drog in je obležal nezavesten s preklačno lobanjo. Bezjak je dobil le lažje praske. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je izdahnul že po par urah.

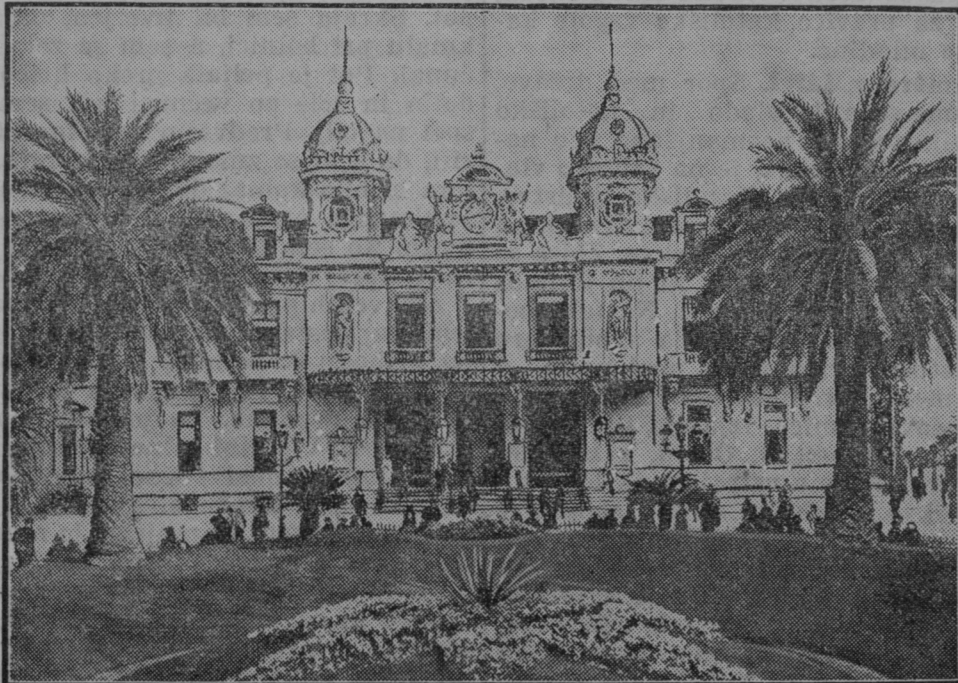
Izsledena tatvina blaga. Trgovcu g. Škofu v Št. Lenartu pri Slovenjgradcu

Boj za Hooverjev predlog. Amerikanski finančni minister Mellon se posvetuje s francoskimi politiki. Na sliki vidimo od leve na desno: Briand, francoski zunanji minister — amerikanski poslanik v Parizu Edge — francoski ministrski predsednik Laval in finančni minister Združenih držav Mellon.

Palača za mednarodna razorožitvena posvetovanja v Ženevi, ki bodo pričela spomladi 1932. Na sliki vidimo pričetek stavbe.

Igralna palača v Monte Carlo v republiki Monako ob južno-francoskem morskem obrežju. Igralnica, ki je rodila že toliko zla, obhaja 70letnico in plačuje državi letno od čistega dobička 4 milijone frankov.

je odnesel krojač Artur Galuf blaga za 25.000 Din. Ukradeno blago so našli orožniki shranjenega pri nekem posestniku in ga pripeljali nazaj na vozu pravemu lastniku.

60 letnica gasilskega društva. Gasilno društvo v Ljutomeru je slavilo zadnjo nedeljo 60 letnico. Ustanovni občni zbor društva se je vršil 15. junija 1871. Na 6 let robije radi uboja. Dne 27. 4

t. l. je prišel v vinograd posestnika Ploja v Blagušu pri Gornji Radgoni čevljar Štefan Kreslin. Pogodila sta se s Plojem, da mu bo odstopil 250 sadik za 30 Din. Kreslin je izbral le 25 sadik in druge je odklonil kot slabe in zahteval od Ploja vrnitev že plačanih 30 Din. Radi borih 30 Din je prišlo med obema do prepira, v katerem je zabol del Kreslin Ploja z nožem enkrat v ramo, dvakrat v vrat. Ploj je izkervavel. Mariborski senat je obsodil Kreslina radi uboja na 6 let robije.

Vlom. V noči na 28. junij je bilo vlomljeno v gostilniško sobo Karla Botovnika v Legnu pri Slovenjgradcu. Vlomilci so odnesli 600 Din gotovine in za več sto dinarjev tobaka.

Krvav fantovski obračun. V vinotoču Alojzija Trstenjaka v Ivanjšovcih pri Gornji Radgoni sta trčila skupaj dva nasprotnika: 21letni Jakob Vogrinec iz Ivanjšovcev in 24letni Janez Rožman z Ivanjšovskega vrha. V pijanosti je pognal Jakob Vogrinec polno literško steklenico Rožmanu v prsa, da se je zdrobila. Rožman je hotel vrniti Vogrincu napad z ročico. Vogrinec je zamahnil proti Rožmanu z odprtim nožem in mu prerezal levo roko v nadlaktu do kosti. Radi izgube in zastrupljenja krvi je Rožman v zelo nevarnem stanju.

Obesil se je pri Sv. Ani nad Makolami pri Poljčanah posestnik Janez Štraus. Nesrečni posestnik zapušča ženo, eno leto starega otroka in je užival sloves dobrega gospodarja.

Modras je pičil doma na travniku ljudskošolsk. učenca Lazarja v Konjicah. Zdravnik je otel dečku življenje.

V pijanosti je razbijal po šipah in se je razrezal na steklu žile v pondeljek 29. junija zvečer v krčmi Jelen v Celju mesarski pomočnik Bernard Knez. Komaj so ga odpremili v bolnico, kjer so mu nudili pomoč.

Hiša pogorela. Dne 1. julija popoldne je udarila med nevihto strela v stanovanjsko hišo posestnika Alojzija Ratajca na Ostrožnem pri Celju. Kljub nagli pomoči gasilcev je s slamo krita hiša pogorela do tal.

Vlom pri belem dnevu. V pondeljek 29. junija popoldne je bilo vlomljeno v stanovanje zasebnega uradnika Alojzija Jeriča na Kralja Petra cesti v Celju. Uzmoviči so odnesli dragocenosti za 10.000 Din.

V ribniku v Št. Pavlu pri Preboldu so našli utopljeno 70 letno Ano Rojnik.

Toča je zabila 1. julija Gornjo Šaleško dolino. Toča je bila debela kot orehi in je silovitost njenih udarcev povečaval hud vihar. Zelo prizadete so župnije: Šentjanž, Sv. Jošt na Kozjaku, Šmartno pri Velenju in en del Dobrne. Prebivalstvo je obupano.

Lokomotiva ubila dveletnega otroka. V pondeljek 29. junija zvečer je opazil potnik mariborskega osebnega vlaka pri čuvajnici kake tri kilometre pred postajo Rimske toplice, da je odbila lokomotiva s tira majhnega otroka. Potnik je potegnil zasilno zavoro ter ustavil vlak. Med tem je bila pri otroku že njegova mati, ki se je onesvestila pri pogledu na mrtvega otročička. Otrok

Lepi lasje — vzlic vročini in prahu!

Zlasti kadar je vroče, je treba, da si umivate lase z Elida Sham-poonom. Tako Vam ostanejo lasje vedno zdravi in negovani, Vi sami pa se počutite prijetno osveženi!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

je bil star 2 leti in je njegov oče tamkaj železniški čuvaj.

Novo sresko poglavarstvo v Metliki je bilo svečano otvorjeno 1. julija. Za sreskega načelnika v Metliki je postavljen g. Ernest Karlavaris, desedanji okrajni glavar v Zlataru.

Požar. V petek 26. junija je izbruhnil radi vnetja saj v dimniku požar v hiši posestnika Antona Stenko na Trati, občina Kanderič pri Zagorju. Hiša je bila krita s slamo in je ogenj zajel naenkrat celo streho. Posestnik si je otel z družino vred komaj golo življenje. Zgorela mu je hišna oprava in vsa obleka, a zavarovalnina je le malenkostna.

V škofijsko gimnazijo sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je sprejem gojencev za šolsko leto 1931-32 od 1. do 31. julija. Prošnje za sprejem (brez koleka) je nasloviti na škofijski ordinarijat v Ljubljani. Za gojence iz ljubljanske škofije stane letna oskrbnina 6000 Din, za one iz drugih škofij 7000 Din.

Mizarski vajenec utonil. Na Petrovo je utonil v Nevljici pri Kamniku 17-letni mizarski vajenec Franc Lamprečnik od Sv. Lenarta pri Gornjem gradu.

Dva požara na Kranjskem. Zadnjega junija je divjala nad vasjo Kovk v občini Št. Lambret nad Litijo nevihta, med katero je udarila strela v hišo Ivana Pavška, po domače pri Ahcu. Hiša je pogorela do tal. Isti dan krog polnoči je izbruhnil požar v hiši Ivana Pivca, po domače pri Kretu, v vasi Leše nad Savo in tudi v občini Št. Lambret. Pivcu je pogorela s hišo vred tudi vsa obleka, 3000 Din gotovine in znaša škoda 80.000 Din.

Človek žrtev strele. Dne 1. julija je ubila strela Vencla Stariča iz Mrzle luže, ki je bil nameščen pri mlinarju Ivanu Kastranu v Radomljah pri Domžalah na Kranjskem. Starič je bil oddaljen od spremljevalca hlapca Sušnika v trenutku udara le 2 m. Sušnika je strela samo omamila.

Avtomobil razparal kolesarju trebuh. Dne 30. junija se je peljal 21letni delavec Julij Masnoglav iz Sapa pri Šmarju, na svojem kolesu proti Grosplju na Kranjskem. Dohitel ga je avto, in ga podrl na tla. Avtomobil je revežu razparal trebušno votlino in so prepeljali težko ranjenega v ljubljansko bolnico.

Velika žaga zgorela. Dne 4. junija okoli tretje ure zjutraj je izbruhnil požar v Bohinjski Bistrici na parni žagi, ki je last Friderika Krkoča, lesnega industrijalca na Bledu. Požar je zajel v kratkem celo poslopje žage in se razširil tudi na lesno skladišče. Pogorela

je Krkoču žaga, hlodi in deske. G. Paplerju, ki je imel na žagi na skladišču rezan les in trame, je vse uničil ogenj. Blizu žage je bilo lesno skladišče Ivana Heinriharja, ki je tudi postalo žrtev ognja. Celotna škoda znaša več nego milijon dinarjev in je krita le delno z zavarovalnino.

Nesreča z avtomobilom. Dne 2. junija sta se pripeljali v Novo mesto v razkošno opremljenem avtomobilu dve bogati Američanki, ki si ogledujeta našo državo. Iz Novega mesta sta hoteli v Zagreb, a sta zavili v napačno smer proti Gorjancem. Dama, ki je šofirala, je na ostrem klancu izgubila oblast nad avtomobilom, ki je bil v polnem diru, voz se je zaletel v levi breg in se prekucnil na sredino ceste ter se popolnoma razbil. Na kraju nesreče je bilo nekaj ljudi, ki so izvlekli iz zaprtega avtomobila obe dami, od katerih je bila samo ena lažje poškodovana. Razbiti avto cenijo na 400.000 dinarjev.

Nesreča radi prenaagle vožnje. Zvečer 4. julija se je zgodila na cesti v Jesenicah težka motociklistična nesreča. — 21letni Slavko Šlibar, mehanik in 23letni fotograf Viktor Berkovič, oba iz Zagreba, sta brzela z 90 km brzino iz Zagreba proti Brežicam. Pri Jesenicah je cesta posuta z gramozom, Šlibar je hotel motorno kolo zavreti, a se je preobrnilo in še vleklo nekaj časa nesrečna dirkača, ki sta obležala nezavestna na cesti s težkimi poškodbami. Njuno življenjsko stanje je zelo resno.

V Savi utonil. Dne 4. jul. popoldne je utonil na Ježici pri Ljubljani pri kopanju v Savi 20letni mladenič Ivan Kosi, sin ljubljanskega tiskarskega strojnika.

Pod avtomobil je prišla. Dne 4. julija je prišla pod osebni avtomobil v Novem mestu 10letna Anica Pečarič. Voz je otroka precej poškodoval po glavi ter rokah.

Ne puščajte otrok samih! Dne 2. julija popoldne je izbruhnil požar pri kovaču Lešnjaku na Gregorki pri Št. Jerneju na Dolenjskem. Trenutno so zajeli plameni: hišo, svinjak, šupo in hram. Pogorelo je vse razen kovačnice, ki je krita z opeko. Starši so bili z doma na dnini, otroci sami doma in so se igrali z vžigalicami. Triletni otrok je zanetil požar. Trije majhni otroci bi bili sigurno zgoreli, da jih niso rešili sosede v zadnjem trenutku.

Razsodba v obravnavi proti zagrebskim atentatorjem. Leta 1930 je bil v noči v Zagrebu ustreljen na skrivnosten način ravnatelj zagrebskih »Novosti« Toni Šlegel. Morilci so se od-

peljali v avtomobilu in je bila precej časa zabrisana za njimi vsaka sled. Umor Šleglov ni ostal osamljen, ampak je dobro organizirana družba izvedla še več drugih krvavih činov in nasilij. Slednjič je izsledila oblast vse krivce in se je vršila zadnje dni v Zagrebu dolgotrajna obravnava, koje zaključek je tale: Glavna obtoženca Marko Hranilovič in Matija Soldin sta bila obsojena na smrt in na 20 let ječe. Hranilovič je bil obsojen na smrt, ker je sodeloval pri umoru direktorja zagrebških »Novosti« Šlegla, pri atentatu na vojašnico in ker je umoril detektiva Trenskega. Vrh tega je sodeloval z raznimi osebami iz inozemstva, ki so pripravljale atentate in nasilni prevrat v naši državi. Proti Soldinu je bila izrečena skrajna kazen iz istih razlogov. Smrtna kazen bo izvršena z obešenjem. Prvi bo obešen Soldin, drugi Hranilovič. Po 20 let ječe sta dobila obtoženca Anton Herceg in Stjepan Javor, ker sta bila v stikih z osebami v inozemstvu, ki so pripravljale nasilni prevrat in sodelovala pri atentatih. Na 18 let ječe je bil obsojen Dragotin Križnjak, na 15 let ječe pa Stjepan Horvatek in Pavao Glad, vsi trije zaradi istih dejanj. Marija Hranilovič je pomagala bratu in je bila zato obsojena na poldrugo leto ječe. Bil obsojen Milan Siladi, na 5 let ječe Antun Vezmarovič, ker sta pripravila eksplozivne snovi za atentat na prehod preko železnice pri Veliki Gorici. Kmetje Luka Markolin 3 leta, Stjepan Markulin poldrugo leto, Peter Markolin 2 leti, so bili obsojeni, ker so pomagali Pospišilu in Babiču k begu in ker so jih pri tem skrivali pred oblastim. Na poldrugo leto so bili obsojeni: Mile Starčević, Mijo Bzik ter Gabrijel in Janko Kruhac, ker so delili orožje. Obtoženci Stjepan Kopčinovič, Stjepan Novačič, Luka Čardašič, Josip Knoblenvar in novinar Cvetko Štahan so bili oproščeni. Vsem obsojencem se všteje preiskovalni zapor, pač pa jim niso priznane ostale olajšave.

Sprejem dijakov v zavod Martinišče v M. Soboti. Ta zavod je namenjen pred vsem za dijake iz Slovenske krajine, ki obiskujejo realno gimnazijo v Murski Soboti, a sprejemajo se tudi dijaki iz drugih krajev pod zelo ugodnimi in nizkimi plačilnimi pogoji, tako da je omogočeno študiranje tudi revnejšim dijakom, da so le nadarjeni in lepega vedenja. Dijaki imajo v zavodu vso oskrbo, zadostno hrano, potrebno nadzorstvo in versko vzgojo po navodilih bl. Iv. Boska. Za nadaljnje informacije in sprejemne pogoje se je obrniti na: Vodstvo salezijanskega doma Martinišče, Murska Sobota.

Bojevnike soške fronte bo zanimala vest, da je umrl 4. julija italijanski vojvoda Emanuel Aosta. Pokojni je dosegel starost 62 let in je bil med svetovno vojno poveljnik III. italijanske armade, ki je koj v začetku vojne skušala prodirati proti Gorici.

V skoro osmih dneh okoli sveta. Dne 2. julija zvečer sta končala ameriška letalca Post in Gatty polet okoli sveta in prispela srečno na njujorskem letališču, kjer sta bila sprejeta z nepopisnim navdušenjem od oblasti in ljudskih množic. Za polet okoli sveta sta rabila 8 dni, 15 ur in 50 minut. Letalo je bilo tudi na ciliu v Niuiorku v brez-

hibnem stanju. Letalca sta seve večkrat pristala med vožnjo in sta bila z zamudo pristankov na potu okoli sveta 10 dni, zrakoplov »Zeppelin« je rabil 19 dni.

Nemški morilec Kürten obglavljen. Dne 2. julija je bila v Kölnu na Nemškem izvršena smrtna obsodba nad Kürtenom, düsseldorfskim morilcem, ki je bil obsojen na smrt radi devetih več nego živinskih umorov in sedmih poskusov umora. Kürten se je pred obglavljenjem spovedal ter prejel sv. obhajilo. V Nemčiji je bilo izvršenih od leta 1919 do 1928 — 47 smrtnih obsodb. Od leta 1928 do letos je Kürten prvi, ki je bil v tej dobi usmrčen, ker se potegujejo v Nemčiji za odpravo smrtne kazni.

Kar gospodinja sama skuha, bolje tekne! Če gospodinja sama pere, bo ravnala s perilom vedno bolj oprezno, kakor perica! Zato je treba pericam vedno ponavljati, da samo Zlatorog milo perilo varuje!

Dr. Josip Furlan, specialist za ušesne, vratne in nosne bolezni v Maraboru, Vrazova ulica 2, ordinira od 1. julija dalje od 10. do 12. in od 14. do 15. ure. 1027

Gospa, vprašajte svoje prijateljice, pa Vam bodo povedale, da je pravo **terpentinovo milo Gazela** edinstveno sredstvo za pranje. Poskusite ga tudi Vi!

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.** 376

★

V senci „bele hiše“.

Bela hiša v glavnem mestu Zedinjenih ameriških držav v Washingtonu se imenuje stanovanje predsednika. Ta palača je v gotovem smislu duša Združenih držav. Predsedniki pridejo in odidejo, bela hiša pa ostane in z njo tudi na njo vezani in podedovani običaji. Bela hiša tvori pojem za ameriško ljudsko čutenje.

Bela hiša, pozidana v času, ko je bil Washington mnogo manjši nego je danes, stoji nekako na sredini mesta. Obdana je od lepih vrtov, od hiš in trgovin, čeravno se gleda nato, da se ne naselijo v bližini podjetja, ki bi povzročala preveč trušča. Med temi je tudi nekaj takih, ki živijo izključno le od bele hiše.

Pred vhodom v belo hišo je majhen lokal, v katerem životarijo nekateri snažilci čevljev. Posestnik je neki Williamson, ki se ponaša z naslovom »snažilec predsednikovih čevljev«. Čeravno mu je predsednikova obutev čisto tuja, usno izročilo skrbi za to, da si pusti osnažiti pri Williamsonu vsakdo čevlje, ako je povabljen k predsedniku. Bodisi da so čevlji posetnika čisti ko luč, vsakokrat je najti na njih kak prašek, ki da Williamsonu delo in zaslužek.

Življenska možnost drugega moža je ravnotako navezana na belo hišo. To je g. Filger, ki trguje s steklom. Rokavice so navadno oni predmet, katerega se kedo najprej dotakne, potem ko je podal predsedniku Hooverju roko. Filger je oni mož, ki spravi te rokavice v spomin na predsednika pod steklo na podlago iz žameta. Filger preskrbuje tudi okvirje za lastnoročne podpise in slike, katere podarja predsednik.

Tretji v tej zvezi krog bele hiše pa je star veteran, kateremu manjka leva roka. On je čuvaj avtomobilov pred belo hišo. Njegova služba je čisto nepotrebna, ker stojijo na istem trgu trije stražniki, ki pazijo z največjo skrbjo na vse, kar se odigrava na prostoru pred belo hišo. Nobenemu lastniku avtomobila, ki se ustavi pred predsednikovo palačo, ne pride na um, da bi odrekel napitnino staremu Tomu, ko se približa vozu. Tomova napitnina je tako znatna, da bi se bil lahko davno preselil v Kalifornijo in tamkaj živel v vsej udobnosti, ako bi bil tolikanj usmiljen, da bi vsakdanji bogati vir svojih denarnih dohodkov prepustil nasledniku.

★

Še nekaj o agrarni reformi. Ponovno opozarjamo čitatelje na dobočbe zakona o agrarni reformi, ki so ga »Službene Novine« v Beogradu objavile 26. junija in ki je ta dan stopil v veljavo. Zelo važna so določila tega zakona o pravici do pašnikov in gozdov. V članku objavljamo člen 24. zakona, ki vsebuje te določbe. Gre za tiste pašnike, ki niso sposobni za drugo kmetijsko kulturo, odnosno v krajih, kjer je pomanjkanje zemljišča, ki se da obdelati, za gozdove, ki so potrebni za pašo, za preskrbo s kurivom in gradbenim lesom, in za domačo industrijo in za ostale gospodarske potrebe. Ta določba velja za področje cele Dravske banovine. V poštev pridejo samo tisti gozdovi, ki presegajo 1000 hektarjev. V smislu zakona tvorijo celoto tudi tisti gozdovi, ki so raztreseni na več področjih, pa so last iste osebe ali istih solastnikov. Za dodelitev takih gozdov pridejo v poštev kot agrarni upravičenci občine, zemljiške zajednice, imovinske občine in skupine kmetovalcev, če so tako organizirani, da ima organizacija značaj pravne osebe. To so predvsem pašniške in gozdne zadruge, pa tudi druge kmetijske zadruge. Naj bi vsi tisti, ki tukaj pridejo v poštev, pravočasno uveljavili svoje pravice, katere jim daje zakon o agrarni reformi. Občine imajo v tem oziru rešiti veliko gospodarsko in socialno nalogo. Naj torej pazijo, da se ne bo izjalovila agrarna reforma gozdov. Ne zamudite časa! Zakon predvideva za vlaganje prošnje za dodelitev gozdov rok 30 dni od dneva, ko je ta zakon stopil v veljavo. To se je zgodilo 26. junija, torej traja ta rok samo do 26. julija. Po tem roku ni mogoča nobena zahteva več.

Kako se bo vršila trgovina z žitom? Glede na izvajanje zakona o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke se je izdalo naslednje uradno pojasnilo: Uvoz pšenice, rži in pšenične moke iz inozemstva v našo državo je izključna pravica države, ki bo to pravico vršila v danih primerih preko privilegiranega izvozniskega društva. Tranzit skozi našo državo je prost, istotako se bodo spoštovale vse obveze, prevzete z mednarodnimi pogodbami in sporazumi.

Izvoz pšenice, rži in pšenične moke se bo vršil po sklepih ministrstva za trgovino in industrijo izključno preko privilegiranega izvoznškega društva in njegovih zastopništev v Zagrebu in Skoplju, preko Kmetijskih zadrug in trgovcev izvoznikov, ki kupujejo pšenico, rž in pšenično moko na račun privilegiranega izvoznškega društva. V mejah naše kraljevine je promet s pšenico, ržo in pšenično moko svoboden in se bo vršil kot dozdej neovirano z nakupovanjem od pridelovalcev enako s strani zadružnih ustanov, kakor mlinov, trgovcev itd. Istotako morejo zadružne ustanove, mlinci in trgovci brez omejitev kupovati in prodajati pšenico, rž in pšenično moko. To pomeni, da more vsakdo izmed njih biti kupec, samo plačati mora določeno ceno na podlagi sklepa ministrstva trgovine in industrije v soglasju z ministrskim svetom. Cene, ki jih bo privilegirano izvoznško društvo plačalo poedinim pridelovalcem, trgovcem in zadružnim ustanovam na podlagi določene cene, in sicer Din 160.— za 100 kg, bo objavilo privilegirano izvozno društvo od časa do časa. Pri tem se bo trgovcem, mlinom in zadružnim ustanovam dopustila cena 3 Din za 100 kg nad najnižjo ceno 160 Din za trud in stroške. Pri tem morajo paziti, da dobijo pridelovalci vsaj 160 Din za 100 kg pšenice povprečne kvalitete dotičnega kraja. Cena 160 Din za 100 kg velja za pšenico povprečne kakovosti. Pšenica boljše vrste se bo plačevala razmeroma dražje. Ta cena se bo v toku leta povišala. Prva objava privilegiranega izvoznškega društva bo pred 5. julijem, ko se začne ta akcija v letošnji žetvi.

Podučni tečaji in zborovanja sadjarjev in sadnih trgovcev. Društvo sadnih trgovcev v Mariboru je priredilo zadnje čase celo vrsto poučnih tečajev in istočasnih zborovanj, na katerih se je po pomoloških in trgovskih strokovnjakih razmotrival današnji položaj sadjarstva in sadnega trgovstva. V ne-

deljo dne 21. junija se je vršil zopet tečaj dopoldne pri Sv. Bolfenku na Kogu, popoldne pa v Dravskem Središču, kjer je ob nepričakovani udeležbi 160 udeležencev predaval srezki referent g. Žnidarič o umni sadjereji ter o pravilni pripravi sadja za prodajo. Spora- zumno s trgovstvom so se sadjarjem priporočale za gojenje posamezne vrste sadja iz našega izbora, katere so tudi v inozemstvu priljubljene in jih svetovna trgovina zahteva in dobro plača. Po daljših stvarnih govorih načelnika društva g. Peveca in drugih in po prečitaniju udanostne brzojavke in resolucij, je bilo oboje zborovanje zaključeno s splošno željo navzočih, da se slični tečaji ponove. — V nedeljo 28. junija je priredilo imenovano društvo sadnih trgovcev na Mestinju pri Šmarju v prostorih g. Smeha enak podučni tečaj z zborovanjem, na katerem je ob lepi udeležbi poročal predsednik g. Pevec iz Ormoža o splošnem položaju v sadni trgovini in o zahtevah raznih zunanjih sadnih trgovcev ter priporočljivo govoril sadjarjem, kako se čim bolj oprijeti edine panoge, ki je plodnosna, sadjarstva sploh. Govorila sta še gg. Kostanjšek in Marš v splošno zadovoljnost in priznanje.

Letošnja premovanja plem. konjev se vrše pod običajnimi pogoji dne 30. t. m. v Sv. Lenartu v Slov. gor. za srez Maribor levi breg, dne 31. t. m. v Ptujju za sodni okraj Ptuj, dne 1. avgusta v Ormožu za sodni okraj Ormož, dne 10. avgusta v Celju za sreze Celje in Šmarje pri Jelšah, dne 11. avgusta v Ljutomeru za toplokrvne konje sreza Ljutomer, dne 12. avgusta v Beltincih za sreza Murska Sobota in Dolnja Lendava, dne 1. septembra v Sv. Jerneju za sreza Krško in Brežice, dne 2. septembra na Igu za sreza Ljubsljana okolica in Liti-tija, dne 3. septembra v Kranju za srez Kranj in v Lescah za srez Radovljica.

*

Vprašanja in odgovori.

F. K. v R.

Ali sme župan ali tajnik računati živinski potni list več, kakor je bilo svoj čas objavljeno?

Ako ste v dvomu, da vam je preveč zaračunal, tedaj zahtevajte, da vam da priznanico, koliko ste plačali in se pritožite na srezko načelstvo.

J. D. V.

Sosed mi spušča iz svojega travnika vodo na trah krajih v moj gozd, kjer imam mlad zarod in si dovoli kopati celo jarek po mojem gozdu na 1 m globoko.

Odgovor:

Tega soseda ne sme, to je motenje posesti, da bi proti vaši volji kopal jarke po vašem gozdu. In ako voda teče zaradi zamašenih občin-skih jarkov čez travnik v gozd, zahtevajte od občine, da jarek osnaži. Dopovejte sosedu, da je za ureditev teh spornih stvari potreben sporazum, tožbe so drage!

L. Z. v E.

Odgovor:

Nezakonski oče je že po postavi dolžen skrbeti za svojega otroka in je prav, če ga mati k temu tudi prisili. Ona se naj samo zglašuje na sodniji in pove, da ima dotični — dedščino, pa bo dobila delež.

A. T. St. I.

Mramorji in kdo ve kake živali še mi izpodjedo povrtnino, kaj naj napravim?

Odgovor:

Prečistite zemljo: to je, preorjite jo, prekop-ljite v jeseni, da spravite živalice na plan in jih pobijte.

F. P. v S.

V svoji hiši bi rad imel gostilno in če sestra dobi osebno pravico. Kaj naj napravim?

Odgovor:

Za gostilniško obrt je treba prositi na srezkega načelnika. Tam boste tudi dobili podatke, ki so potrebni, da sestra dobi osebno pravico. Če pa bo občina proti, bo težko šlo. Sicer pa: gostilna danes ni nikak kšeft.

Ž. J. v K.

Na tečaj za precepljenje šmarnice ne morem, opišite mi ga na kratko.

Januš Golec:

Guzaj.

28

Nato našteva imena Šentjurčanov, ki so ga dolžili, da jih je okradel, a jih ni. Na te pošilja v pismu vse gromske strele. Posebno preklinja nekega Žandla, Krofliča in Sireca, katerega imenuje, da je trški bik. Ta Sirec bi rad vtaknil Guzaja na vsak način zopet v ječo, ker hoče zaslužiti Judežev denar in piti na Guzajevo kožo. In ravno Sirecu obeta in prisega, da mu bo posvetil na njegovem lastnem domu na nos skozi okno s tako, ki ima dve luknji. Sireca tudi dolži, da je on zakrivil, da so prijeli Guzajevega očeta pri Sv. Ani, ga odgnali na sodišče in ga tamkaj obsodili po nedolžnem.

Maščevanje obljublja v prvem pismu tudi šentjurskemu doktorju, ki nanj ščuje ter pošilja žandarje. Našteva še imena vseh onih Šentjurčanov, ki so baje zakrivil, da je zašel na kriva

pota, tem se mora osvetiti in jih poslati v grob. Vsem drugim ne bo storil nič žalega. Osebito so lahko brez vsake bojazni ženske ter otroci. Obširno opisuje, kako vodi za nos žandarje, ki stikajo za njim povsod, le tamkaj ne, kjer se nahaja v resnici. V Gradec in na Dunaj se vozi ter zapravlja denar, ki ga je nagrabil iz vreč skopuhov in ljudskih pijavk.

Za tem sledi njegova izpoved o popolnem brezverstvu in preko ene cele pole zmerja duhovnike, katere bi on vse povetil, ako bi mogel. Ravno v tem delu pisma je nagromadenih toliko tolovajsko in peklenko surovih psok, kakor jih je redko slišati, nikdar ne čitati. Ko je izlil žolč preko duhovščine, se zopet loti žandarjev. Glede teh piše, da bi naj solnce otemnelo, zemlja bi se naj zdrobila v prah in ob takih prizorih bi naj poginili orožniki z vsemi oderuhi in debeluhi vred. Ob koncu prvega pisma še pravi, da je pisal glede žandarjev do samega cesarja, pa so pismo prestregli in je na okrožnem sodišču v Celju. Zagotavlja, da bo pisal drugega na 15 polah, se peljal z njim na Dunaj in ga oddal tam-

Polno klasje.

Kmet je šel s svojim sinčkom na polje, da bi videl, če je pšenica že zrela.

»Oče«, je vprašal deček, »kako je to, da se nekateri klasi tako lepo globoko pripogibajo k tlom, drugi pa stoje tako ravno? Ti isti ravni so gotovo boljši in več vredni!«

Oče je odtrgal nekoliko klasov in je rekel:

»Glej tale klas, ki se je tako pripognil! Poln je najlepših zrn. Ta pa, ki je stal neka-ko ponosno kvišku, je prazen.«

Kdor se preveč povzdiguje, prazno glavco oznanjuje. K. Šmid.

Odgovor:

Na kratko se to ne da povedati, še manj pa potem »Slovenskega Gospodarja« pokazati, — kar je glavno. Predlagajte občini, da se vrši tečaj v vaši občini ali v bližini kje.

J. Š. v Š.

Sosed je tik moje meje posadil smreke. Ali sme? — Zajec mi je celo njivo fižola pojedel, kdo povrne škodo?

Odgovor:

Sosed sme na svojem saditi smreke. = Glede zajca in škode se pritožite pri lovskem nametniku, da vam škodo povrne. Škodo je treba po občini ali po sodnem cenilcu ugotoviti.

P. I. v B.

Delal sem že v Jugoslaviji orožne vaje in sedaj naj plačam še vojnico, ali je to prav?

Odgovor:

To je pomoč. Na orožne vaje hodijo le potrjeni in ti vojnice ne plačujejo. Pritožite se na davčno oblast.

Ig. H. v H.

Kje dobim ribolovni list in koliko takso plačam?

Odgovor:

Pojdite na srezko načelstvo, tam vam bodo dali list in predpisali takso.

Str. HL. v Sv. J.

Materi dajem prevžitek 35 kg mesa. Ker ga nimam, ga jim plačam. Plačam pa tako, kakor mesarji plačujejo kmetom. Mati pa zahteva, kakor ga mesarji prodajajo. Ali ima prav?

Odgovor:

Seveda ima prav. Ona ima pravico zahtevati 35 kg mesa Tega dobi le od mesarja in vi ji morate plačati po ceni, kakor ga mesarji prodajajo

H. K. v V.

Imel sem cerkveno njivo v najemu, sedaj pa jo je lastnik dal drugemu čeprav sem hotel večjo najemnino plačati. Ali lahko to izsilim s tožbo ali drugače?

Odgovor:

Iziliti se to ne da. Lastnik da lahko svojo njivo v najem, komur hoče.

L. J. v C.

Silno sem zadolžen, pa davkov ne morem plačati, ali je mogoče prositi za znižanje?

Odgovor:

Znižal se vam davek ne bo, če je pravilno zaračunan, pač pa lahko prosite davčno upravo, da se vam dovoli plačevati v obrokih.

K. P. v Ž.

Ali mi banovina kaj pomaga, če hočem zbolj šati svoj travnik?

Odgovor:

Prosrite lahko, morda bo kaj, pa veliko jih je že prosilo, toda tudi tam ni denarja!

I. B. v P.

Ali sem dolžan plačati vojnico, ko pa imam »Vojničku ispravu« in sem bil vojak?

Odgovor:

Niste dolžni, ker jo plačuje samo oni, ki je spoznan za nesposobnega. Pojdite na davčno upravo in jim pokažite svoje dokumente.

P. R. M. M.

Prodal sem tremi meseci kravo, ki je bila zdrava in je sedaj kupcu povrgla zdravo tele. Krava pa sedaj ne je. Ali jo moram vzeti nazaj?

Odgovor:

Ne.

K. S. v L.

Kako dobim pravico ubogih, če tožim?

Odgovor:

Zahtevajte na občini ubožno spričevalo in s tistim se zglasite na sodniji.

J. P. v Tr. v.

Meni so kulukarji napravili veliko škodo, ker so jarek po mojem prestavili. Ali se zoper občino lahko pritožim?

Odgovor:

Zoper občino se lahko pritožite na srezkega načelnika. Pazite pa, da bo vse resnično in da lahko s pričamo dokažete!

P. G. v Sv. J.

Ali mi kdo lahko prepove voziti s traktorjem po cesti?

Odgovor:

Samo po svoji zemlji lahko prepove. Če pa je po njegovem pot in jo vi uporabljate nad 30 let, lahko vozite tudi s traktorjem. Ako pa ste se drugače dogovorili in kaj podpisali, potem pa seveda dogovor drži, ki ga je pooblaščenec podpisal.

★

Pranje.

Lepo trpežno perilo je ponos vsake gospodinje. Že kot dekleta si spravlja bodoča skrbna gospodinja perilo in le pomislimo na naše matere, kako pridno so sejale lan, trle in predle predivo, da so pripravile balo svojim hčerkam. Dandanes le malokatera gospodinja zna sukati kolovrat, ker se platno in tkani ne sploh kupijo v trgovini.

Že pri nakupu je v prvi vrsti gledati na to, da se kupi le dobro trpežno blago, čeprav bo za nekaj dinarjev dražje. Slabo blago se tudi ne pere dobro in tako ni gospodinja prav ničesar prihranila, ampak ima vedno cunjasto in luknjavo perilo. S perilom pa mora znati pri pranju prav ravnati.

Umazano perilo hranimo na zračnem prostoru najbolje v podstrešju v lesenem zaboju ali v pleteni košari. Vlažno perilo se mora najprej posušiti, ker bi sicer dobilo plesnive madeže. Nikdar ne smemo hraniti umazano perilo v stanovanjskem prostoru.

Predpriprava za pranje je ta, da si damo posode za pranje v red ter si preskrbimo potrebno milo in lug. Perilo razdelimo, in sicer na belo, barvasto

Tako izgleda terpentinovo milo

„GAZELA“

ki ga danes z uspehom uporabljaja na stotisoče gospodinj!

Sreča in nesreča.

Sreča in Nesreča sta hodili po svetu, prva zdrava in rdečih lic, oblečena v belo obleko, druga pa bleda in upadla, zavita v črn plašč.

Ko hodita tako po cesti, zagledata konja in voz. Konj se je splašil, ne vem, ali radi njiju, ali drugače, ter se spustil v divji beg napram ženama. Nesreča se prestraši in zakliče: »Joj nama, pohodil naju bo!« Nato skoči ter se skrije v jarek kraj ceste. Sreča pa je mirno sedla sredi ceste na tla. Pribesneli konj, prestraši se bele žene, skoči v stran in se zvrne na Nesrečo. Ta začne kričati: »Joj, Sreča! Voz se je zlomil baš

kaj, da bo prišlo sigurno na pristojno mesto. Žandarji ga še bodo pomnili, kakor hitro se bo izvežbal popolnoma v črni umetnosti, na katero se že razume, a hoče postati mojster.

Prvo pismo je sklenil s: Srečno, z Bogom!

Drugo Guzajevo pismo je veliko krajše od prvega in brez naslova. Začne popisovati, kako so razpisale oblasti na njegovo glavo 150 gld. Zmerja oblast, ker ga je ožigosala kot razbojnika, to on ni, ker še ni pričakal nobenega ob cesti in ga oropal. Trdi, da je od Vseh svetnikov do tedaj, ko to piše, obiskal samo dva ptiča in ju oskubil nekoliko. Oba sta bila še dokaj pernata, ju ni oropal, ampak okradel na tihem. Zjutraj sta šele spogrešila denarno perje, a tedaj je bil on že v bližini Maribora.

Na Jezercih (med župnijama: Slivnica in Dobje) so ga dolžili, da je napravil »falš kontrolkt«, a ni. Kačerjeva Mica na Jezercih ni boljšega vredna nego »falš kontrolkt«, ker njena kočja je Guzajeva last in on bi tisto Mico razsekjal na drobne kosce radi nezvestobe, ako se kje srečata. Na dušo in smrt se zaklinja, da ni bil

v fari Dobje že celih 18 let in najmanj pa v tistih prokletih Jezercih, katere naj ubije gromska strela. Jezerc ne bo videl nikdar več. Nikoli pa si ne bo oskrnil oči s pogledom na tisto proketo suho Mico, ki mu je tolikanj prisegala zvestobo, a ga je v istini prevarila po babje.

Drugo pismo sklepa z željo, da bi živel rad tako dolgo, da bi gledal pred seboj celo vojaško kompanijo in bi se poskusil s pravim sovražnikom. Glede poveljevanja se ne boji on nobenega avstrijskega stotnika, še obersta ne!

To pismo zaključuje žalostinka na uboge kmete, katere odira gosposka z davki in vendar živi ne morejo pod zemljo. Gosposka si sama redi sovražnike in ravno ti jo bodo ugonobili. Siro-mak je prisiljen, da krade in ropa. Eni imajo polne mize najboljših jedi, druga reva se spravi spat s teškim želodcem.

Drugo pismo konča brez pozdrava.

Tretje pismo je naslovljeno: »Dragi vsi moji prijatelji!« Tem svojim prijateljem, katerih je dosti in ki pravijo, da on ni kriv vsega, česar ga dolžijo: prav imajo in on jim zagotavlja, da

in volneno. Med odbiranjem pregledamo kos za kosom, odvežemo morda zavazane trake, odpremo zapete gumbе in izpraznimo žepe. Male kose kakor ovratnike in zapestnice napeljemo po več komadov skupaj na trak. Večje luknje spnemo, da se pri pranju še ne raztrgajo bolj.

Posebne madeže, kakor oljnato barvo, kolomaz ali smolo odstranimo s primernim čistilom najpoprej, ker se pri kuhanju, oziroma pranju v vroči vodi vžgo madeži v blago.

Glavno za brezhibno belo perilo je namakanje, ki ima namen, da se omaznija omehča in tako olajša pranje. Za namakanje perila je najboljša mlačna mehka voda, t. j. deževnica.

Zvečer pred pranjem zmočimo perilo z mlačno vodo, nato pa namilimo kos za kosom ter se pri tem oziramo prav posebno na bolj umazana mesta, kakor ovratnike in zapestnice pri srajcah. Med rokami zmečkamo vsak posamezen kos, da se milo speni, nakar ga izvijemo in vložimo v žehnik, vedno tako, da pride bolj umazano perilo na dno, manje umazano pa na vrh. Na namiljeno perilo vlijemo toliko mlačne vode, da je ravno pokrito. V to vodo pa pridamo na škaf po eno žlico salmijakovca in ravno toliko terpentinovca.

Žepne rutice splaknemo najprej v hladni vodi in nato šele jih namilimo in vložimo v žehnik. Perilo s krvavimi madeži zmočimo s hladno vodo, namilimo dodobra in vložimo v posebne posode s hladno vodo.

Barvasto perilo, ki ne pušča barve namočimo le za par ur v hladno vodo. Ze temne debele tkanine pa uporabimo lahek lug.

Pranje samo je eno najnapornejših gospodinjskih plačil. Le prava razdelitev dela olajša. Posodo s perilom postavimo tako visoko, da nam pri pranju ni treba stati sklonjen pri žehniku, temveč stojimo neprisljano ravno pri delu.

Drugi dan zjutraj: Počenši z manj umazanij perilom, operemo kos za kosom namočenega perila, madeže pa posebej namilimo in operemo. Nato izplaknemo perilo v topli vodi, ga znova namilimo in kuhamo v vreli vodi 20 minut. Iz kotla vložimo perilo v žehnik, nekoliko shlajeno, toliko da roke zdržijo kos za kosom izperemo, nato polijemo z vročo vodo, zopet izperemo in končno izplaknemo v hladni vodi do čistega.

Sirovi cmoki

Umešaj s kuhalnico eno žlico trde masti in tri jajca, dodaj za globoki krožnik dobro iztisnjenega sira ter tri pesti pšeničnega zdroba, zmešaj in pusti pol ure stati, da se zdrob naboti. Testo mora biti bolj trdo. Oblikuj iz tega testa na z moko potrošenih dlanih srednje velike cmoke, kuhaj najprej enega, di vidiš, če se ne razleti med kuhanjem v katerem slučaju dodaj še zdroba. Cmoke kuhaj 15 minut v slanem kropu. Postavi jih z ocvirki ali s krušnimi drobtinicami zabeljene na mizo.

Gospodinjska šola šol. sester v Ptuj. V Mladiki v Ptuj se začne pod vodstvom šolskih sester s 1. oktobrom štirimesečni gospodinjski tečaj in celoletna gospodinjska šola. Sprejemajo se deklice, ki so dovršile obvezne šole in ki se žele praktično in teoretično izobraziti v gospodanjstvu. Natančnejša pojasnila daje vodstvo samo.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, 8. julija so pripeljali špeharji 21 komadov zaklanih svinj, kmetje tri vozove krompirja, dva čebule, 18 sena, štiri slame in tri škopa. Svinjsko meso je bilo po 14 do 15, špeh 12 do 15. Krompir 1.50, čebula 6, česen 14, kumarce 1 do 5, seno 55 do 85, slama 50 do 65, škop (komad) 1.25 do 1.50. Pšenica 2, ječmen 1.50 do 1.75, oves 1.50, koruza 1.50, ajda 1.25, proso

1.75 do 2, fižol 2 do 2.50, fižol v stročju 3 do 5, grah 8 do 10. Kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 70, raca 15 do 25, gos 30 do 50, puran 30 do 50, domači zajec 8 do 30. Sveže zelje 4, buče (komad) 8 do 4, gobe 2, črešnje 3 do 6, hruške 14 do 16, suhe slive 9 do 12. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 80 do 36, jajca 0.75, med 12 do 20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejsem je bilo pripeljanih 312 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 60—90, 7—9 tednov 100—140, 3—4 mesece 160—250, 5—7 mesecev 350—400, 8—10 mesecev 450—500, 1 leto 600—700 Din. Mladi prašiči 1 kg žive teže 7—8, mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 190 svinj.

Mariborski živinski sejem dne 30. VI. 1931. Prignanih je bilo 8 konj, 18 bikov, 129 volov, 207 krav in 22 telet, skupaj 384 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 5.25 do 7.50 Din, poldebili voli 4 do 4.75 Din, plemenski voli 3 do 3.50 Din, biki za klanje 4.50 do 5 Din, klavne krave debele 3.50 do 5 Din, plemenske krave 3 do 3.25 Din, krave za klobasarije 1.75 do 2.50 Din, molzne krave 3.50 do 3.75 Din, mlada živina 5 do 7.50 Din, teleta 6 do 7 Din. Prodanih je bilo 237 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 28 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 16 do 18 Din, II. vrste od 12 do 14 Din, meso od bikov, krav in telic 8 do 10 Din, telečje meso I. vrste 25 do 35 Din, II. vrste 12 do 18 Din, svinjsko meso sveče od 14 do 25 Din.

*

Viničarski vestnik.

Vsi viničarji bližnje mariborske okolice se vljudno vabijo na sestanek »Strokovne zveze viničarjev«, ki bo v nedeljo 12. julija 1931 ob 8. uri v gostilni g. Prah na Lajtersperški cesti. Razpravljali bomo o svoji stanovski organizaciji, o podpornem in posmrtninskem skladu ter o pravicah, ki nam gredo po viničarskem redu. Torej vsi viničarji in viničarke, pridite! Sloga jači, nesloga tlači! Dajmo enkrat začeti delati in misliti na svoje stanovske interese.

jih ljubi, čeravno jih pozna le malo. Prijateljem, ki njega prav sodijo, naj rodi zemlja prav obilno, žitno polje ter vinske gorice naj razveseljujejo njihova srca, ker so pošteni in veselja ter radosti vredni.

Nato svari požigalce pred požigi in tatovom daje tale dober nauk: »Vse tate prosim, ne kradite pri ubogih ljudeh. Jemljite le takim, ki imajo dovolj, ali pa hudobne jezike. Pridnim, ki tatov toliko ne sovražijo, ne kradite, pustite jih pri miru!«

V tem pismu zmerja ponovno duhovščino in ščuje nad njo vse pravoverne tatove in požigalce. Ko si je zllil jezo nad »farji«, prisega, da je njegov trden sklep: Oblasti ga ne bodo dobile v roke živega, branil se bo do zadnje kaplje krvi, saj njegovi sovražniki niso Turki ali Rusi, ampak »Fanghundi«, ki nimajo pasjih nosov. On se še upa bivati na Štajerskem celih 10 let, pa ga ne bodo dobili.

Našteva, kje vse se zadržuje dnevno, vendar za ne morelo zvohati, ker so celo tako neumni,

da jim lahko svobodno sedi na njihovih petelinovih klobukih.

Podčrtava čenče o skrivanju pod ženskimi krili in pride na opis prave ljubezni dekleta do fanta. Sviri fante pred zapeljivimi obljubami deklet in jim navaja kot svarilen vzgled pred ženskim medom samega sebe, katerega je tako bridko prevarila enkrat v življenju babnica.

Kljub prvotnemu razočaranju v ljubezni je vendar le naletel na žensko rožico. Le žal mu je, da ni našel v tem velikem svetovnem vrtu te rožice že pred 20 leti. Ona ga kratkočasi v žalostnih in veselih urah. Vredna je zlata in draga kamena. Izmed milijon deklet ni takega, kakor jo ima sedaj ravno on. Pri pogledu na to zvesto ljubico ga žalosti zavest, da je kljub ljubezni vendar le nesrečen, ker se ne sme gibat po svetu pošteno in prosto po svoji volji. Prva Guzajeva stopinja na pogubonosno pot je bila ženska, druga pa njegovi sovražniki, ki so ga primorali do tolovajstva. Sovražnikov ne bo pozabil. Škodo jim je želel in škodo jim dela.

Eni pravijo o njem, da je dobrega srca, gorje

na meni ter me je hudo ranil!«

Sreča ji odgovori: »Prav ti je! Čemu tečeš od Sreče stran?«

Pri zdravniku.

Zdravnik otroku: »Tu imaš na nogi veliko rano, tu te je gotovo udaril konj.«

Otok: »Ne, gospod zdravnik!«

Zdravnik: »Tedad je bil pač vol, ker se pozna udarec od kopita.«

Otok: »Tudi vol ne, gospod!«

Zdravnik: »Potem je bila krava.«

Otok: »Da povem resnico, niti ne krava.«

Zdravnik jezen: »Jaka pa potem?«

Otok: »Kobila, gospod zdravnik, kobila.«

Povest črne kraljice.

Proti francoski državi je naperjena pravda, katero je vložila resnična črna kraljica.

Salima Machimba I. je vladala kot naslednica svojega očeta Ranavalo do leta 1912 nad 30.000 prebivalci otoka Moheli, ki leži v Commoren otočju severno od velikega južnoafriškega otoka Madagaskar. Kraljica je bila ravno tako črne polti kakor njeni podložniki. Deležna je pa bila na otoku Reunion, ki je pod francosko nadvlado, skrbne vzgoje. Povrh se je še smrtno zaljubila v francoskega orožnika, ki je skrbel z drugimi tovariši na omenjenem otoku za javno varnost.

Kar bi bila v Evropi nepremostljiva stanovska razlika, ni oviralo črne kraljice, da bi ne bila poročila v cerkvi na otoku Reunion belokožnega žandarja. Zastopnik francoske vlade je bil celo priča pri poroki. Kraljica ni sledila možu po poroki v orožniško vojašnico, ampak je dal mož slovo službi in se je preselil v dvorane črnega veličanstva.

Vse je šlo v popolnem redu do leta 1912, ko je zasedla Francija otok Moheli in poslala kraljico z orožnikom vred v prognanstvo. Prognana je bila s starši tudi princesa Marija, ki je čokoladne barve. Kraljevska družina je kupila v bližini Bourgogne posestvo in je živela udobno z mesečno pokojnino 5 tisoč frankov, katero je redno plačevala francoska država.

Kakor marsikaterega drugega je začelo povojno preplavljenje s papirnatim denarjem tudi bivšo kraljico Salimo Machimba za tri četrtine mesečnih dohodkov. Dolgo je prenašala potrpežljivo skrajšane prejeme. Letos pa, ko se ponaša Francija pred celim svetom s kolonialno razstavo, je prišlo tudi črno veličanstvo z zahtevo, da mu mora vlada zvišati pokojnino. Ker pa je pokazala vlada glede te zahteve gluha ušesa, zadeva ne bo poravnana mirnim potom, ampak tožita francosko državo

v imenu črne kraljice dva znamenita pariška odvetnika.

★

K SV. TROJICI V SLOVENSKIH GORICAH!

Ta poziv velja vam, krščanska slovenska dekleta! Prihodnjo nedeljo, 12. julija, bo tamkaj vaš tabor. Ob 10. uri je cerkveni govor, ki ga bo imel preč. g. kanonik Časl kot škofijski voditelj Marijinih družb. Po cerkvenem opravilu je prosvetno zborovanje zunaj cerkve, na katerem govori za Presvetno zvezo dr. Hohnjec. Dekleta, pridite v najobilnejšem številu! Gre za dostojno proslavo 1500letnice efskega cerkvenega zbora, prevažnega v zgodovini Marijinega češčenja. Navdušile se boste iznova za vzvišene ideje in cilje našega prosvetnega dela. Zato pa, dekleta, 12. julija na svidenje pri Sv. Trojici v Slov. goricah!

Krščanska ženska zveza v Mariboru se poda na romanje k Sv. Trojici v soboto, 18. julija ob 2. uri popoldne izpred frančiškanske cerkve. Za one, ki se bodo peljali z avtomobilom, je odhod ob 4. uri izpred glavnega kolodvora.

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru obvešča vse one, ki so se priglasili za romanje v Marijino Celje, pa so bili zadržani, ter vse, ki se želijo udeležiti romanja, da se vrši drugo 23. avgusta pod istimi pogoji, pa le, če bo zadostno število udeležencev. Prijave z navadnimi podatki se vpoštevajo le do 1. avgusta. Torej, kdor misli letos romati v Marijino Celje, naj se takoj pismeno ali ustmeno oglasi pri centralnem odboru prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru.

Središče ob Dravi. Mariborski študentje nas bodo prišli obiskat in bodo ob tej priliki nastopili tudi v tukajšnjem Katoliškem domu. Pod okriljem dramatičnega odseka Prosvetnega društva priredijo v nedeljo, dne 12. julija ob 3. uri popoldne gledališko predstavo. Na sporedu imajo sledeče igre: »Kjer ljubezen, tam Bog«, »Parada o hudičevem mostu«,

»Svinjski pastir«. V odmorih bodo igrali domači tamburaši. Pokažimo, da znamo ceniti trud naših dijakov in se polnoštevilno udeležimo prireditve!

Sv. Trojica v Slov. gor. Dramatični odsek tukajšnjega Kat. izobraževalnega društva priredi v nedeljo 19. t. m. izlet k Negovi. Ob tej priliki opozori v grašinski dvorani zanimivo igro v petih dejanjih »Žrtev spovedne molčečnosti«.

Polzela. Veliko narodno igro »Divji loveci« in proslavo Finžgarjeve šestdesetletnice priredi Katoliško prosvetno društvo v novem Prosvetnem domu. Na to prireditev že danes opozarjamo vse Savinjsčane, da se je vsi udeležijo in s tem moralno in gmotno podprejo idealno mladino v stremljenju po čim prejšnji dožitvi doma. Natančni spored in datum prireditve objavimo prihodnjič.

★

Dvojni lov.

Severna Rodezija v Afriki je prava obljudljena pokrajina za lovce. Nekateri deli so še čisto neraziskani. Posebna privlačnost za lovce je boj z

mamba kačo.

Ta golazen je gotovo najbolj nevarna na celim svetu. Mamba je kača iste vrste kakor kobra ali naočarka. Nima le strupa, ki učinkuje takoj smrtno, ampak se bori s strupom na prav poseben način. Kača ne pika, pač pa izbruha strup z izredno sigurnostjo na razdaljo več metrov. Grozna pošast meri v nasprotnikovo oko. Ako zadene strup odprto kožno celico, je človek pri priči mrtev. Če pa prileti strup v oko, nastopi trenutno ohromljenje očesnega živca, kar ima kot posledico slepoto za celo življenje. Mamba se premika z bliskavico, ker ne leze, ampak nekako leti po zemlji in drži glavo po koncu. Gorje stvari, na katero naleti kača med potjo. Domačini preganjajo grozno golazen z orožjem na metanje. Najbolje služi pri tem poslu težko kladivo. Seveda mora razpolagati lovec z veliko spretnostjo, da zadene glavo kače.

Šte naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz braziljanskega pragozda: »Mladostna prijateljica« in mične zgodbe za deco.

Štane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Koroška c. št. 5.

onemu, ki se mu zameri! Guzaj ljubi le dobre prijatelje in le ti naj ostanejo srečni — poguba vsem sovražnikom!

Ob koncu tretjega pisma postane pesniško navdahnjen in opisuje spomladansko vstajenje narave iz zimskega spanja.

Kljub zimi se je zabaval prav dobro v tem žalostnem času v prijetni družbi, čital časopise in zvedel marsikaj novega.

Pismo sklepa s pesmico na svojo ljubico, katero celo imenuje brezo na svetopisemskem Libanonu. Tretje pismo je podpisano z njegovim polnim imenom: Franc Guzaj, skrivalec — a ne razbojnik.

Četrto nemško in zadnje pismo. Guzajevo četrto pismo je zopet brez naslova in odseva iz njega razbojnik kot boljševiski modrijan. Modrovanje skuša odeti z nekako pesniško obliko. Pismo je pisano v zelo gladki ter pravilni nemščini in nam je dokaz, da je čital Guzaj marsikaj in ob prostem času se je rad ukvarjal z modroslovnimi ugibanji v stihih. Zadnje pismo kaže celoto brez skokov od ene misli na drugo in radi

tega ga navajamo skoro v dobesedni prestavi. Pismo slove takole:

»V nepreglednem svetovnem prostoru se giblje naša zemlja. Jaz (Guzaj) hočem napraviti le nekaj pregled in drugo prezreti.

V srce živalstva je uvedenega marsikaj žalostnega. Od človeka, ki stoji na najvišji stopinji, do najmanjšega črva v prahu — med obema vladata zavist in maščevalnost. Vendar kažejo živali ljubezen do živali enake vrste, a največja žival maščevalnosti je — človek. Po naukih prednikov je človek izšolan ter izobražen, da mora biti najbolj surova žival — on uničuje vse — črve v prahu in tudi svoje soljudi.

Enako pravico ima vse na zemeljski obli, a je to žalibog že davno izginilo in mnogo živalskih ljudi je že pozabilo, kaj da so.

Ljudje čutijo verigo suženjstva, vendar ne vedo, kedo je temu vzrok. Tožijo radi velikih davkov in drugih plačil tako, da že ni mogoče več životariti in se pogrezajo počasi smrti nasproti.

(Dalje sledi.)

Raziskovalec afriških močvirij pripoveduje, kako je srečal v Rodeziji mambo. Bil je v spremstvu nekaj zamorcev v gozdu. Črnci so bili oboroženi s sulicami, loki in metalnimi kladivci. Raziskovalčev sluga je nosil gospodarjevo puško težkega kalibra. Belokožec, ki bi nosil sam orožje, bi se s tem osmešil v očeh domačinov. Šli so po gozdu, ki je bil natrpan z vsemogočo divjačino ter ptiči. Naenkrat je pocukal zamorec raziskovalca za rokav ter pokazal na predmet, ki se je premikal z izredno naglenco po travi. Bila je strašna mambo kača. Evropejec je dal spremljevalcu znamenje, nakar mu je ta dal kladivo. Ni smel zgubiti niti trenutka, ker je spremenila golazen smer teku in brzela proti ljudem. Belokožec je zavihtel kladivo, kakor to delajo domačini, in zadel kačo glavo, ki je bila že tako blizu, da bi jo bil lahko zagrabil z roko. Še en trenutek zamude in kača bi bila izpljunila strup. Raziskovalec je meril dobro in pošast se je zgrudila z — zdrobljeno glavo.

Še istega dne, ko je ubil belokožec kačo, je naletel tudi na

vodnega konja.

Cela družba se je približala reki Lunge, koje obrežje je porasteno z grmovjem ter z visoko travo. Lukali so skozi goščavo in zapazili na gladini vode ogabno, temno glavo. Zobje so svetlikali in nekako gromenje je odmevalo. Črnc je dal Evropejcu puško. Tik poleg glave se je prikazala in dvignila iz vode druga orjaška postava. Raziskovalec je meril v sredino črte med očesom in uhom. Je to tudi edino mesto, skozi katero je mogoče smrtno zadeti povodnega konja, ako se nahaja v vodi. Belec je pomiril in sprožil. Rezek odjek strele in glava nad vodo se je čundo zganišla ter izginila pod vodo. Čez par minut so se prikazali mehurčki nad vodo, kamor se je bila pogreznila pošast. Koj zatem je bilo čuti lomastenje in cela družba je videla, kako je bežal iz vode tovariš zadetega povodnega konja.

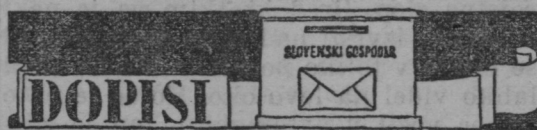
Pri lovu na povodnega konja je ta neprijetnost, da se pokaže učinek strele šele čez nekaj časa. Ustreljena žival se namreč takoj potopi in leži večkrat po par dni na dnu reke. Šele potem, ko priplava mrtvo truplo na površino vode, se začne nevarni del lova.

Sprava plena je spremljana od velikih nevarnosti. Ne oziraje se na to, da je težavno potegniti k bregu več nego eno tono težko truplo, je ta posel še posebno nevaren. Povodni konj je na suhem boječ, v vodi pa napadalen. Pri spravljajanju ustreljenega konja je treba vedno računati z maščevalnim napadom konjevega tovariša. Angleži so po vojni prekrstili povodnega konja v »živo podmornico«. Pošast se namreč bliža neopaženo pod vodo čolnu in ga napade. Ali zagradi čoln s čekani (zobmi), in ga stere kakor oreh, ali pa, kar je še bolj nevarno, da ga prevrne s hrbtom. Povodni konj plava pri napadu pod čoln. Lahek sunek s hrbtom zadostuje, da zleti čoln v zrak in popadajo ljudje v vodo. Ako se človek reši groznega žrela povodnega konja, pa je izpostavljen zobom krokodilov. Afriške

reke prikrivajo in hranijo nešteto smrtnih nevarnosti.

Drugi dan po strelu so se vrnil črnci nazaj k reki, so privlekli plen k bregu in se lotili ob zvokih zamorske godbe več dni trajajoče pojedine.

*

Remšnik. Dne 28. junija, ko so se vršile širrom naše domovine vidovdanske proslave, se je zbudil tudi naš obmejni kraj. Šolarji tukajšnje osnovne šole so priredili prav lepo uspelo slavnost z deklamacijami, s petjem in s štirimi igrami, od katerih je ljudi najbolj navdušila igra »Matjaževi hajduki«. Zanimala je tudi spevoigra obrtnikov in rajalni nastop kresnic. Učiteljstvo se zaveda vzgojnega pomena patrijotskih iger tu na meji.

Marenberg. (Tombola in ljudska veselica Rdečega križa.) Krajevni odbor Rdečega križa za Marenberg in okolico priredi v nedeljo dne 12. julija ob 3. uri popoldne na šolskem vrtu v Marenbergu veliko tombolo in ljudsko veselico, pri kateri nastopi tudi pevski zbor društva »Jadran« iz Maribora in domače godbeno društvo. Tombola obsega nad 200 krasnih dobitkov, med katerimi je najmodernejši šivalni stroj tipa »Adler« zaprt v obliki omarice v vrednosti 5200 Din, moško kolo, plug, seženj bukovih drv, pohištvo, svinja itd. Tombolske karte se dobijo pri vseh občinskih in poštinih uradih, šolskih upraviteljstvih in pri kraj. odboru R. K. v Marenbergu po Din 2.50 komad. Sežite po njih! Podpirajte društvo Rdečega križa, katerega delovanje je zlasti tukaj ob državni meji nujno potrebno!

Svečina. Na Vidov dan dne 28. junija je priredilo tukajšnje šolsko vodstvo razstavo šolskih izdelkov, ki je vzbujala občno pozornost in tiho, a toplo zahvalo. Posebno so ugajale prelepe izdelane narodne noše. Ob treh popoldne se je vršila v grajski nadkleti šolska prireditve z bogatim sporedom, ki je vseboval globoko zasnovani govor g. šolskega upravitelja o pomenu Vidovega dne, deklamacije, petje ter šest izredno mičnih igr. Vloge so mali Svečinci krasno rešili, o čemer je pričalo burno ploskanje vseh navzočih. Najlepša zahvala za to zares krasno prireditev gre našemu izredno delavnemu g. upravitelju Jožetu Bercetu ter vsem trem vrlim svečinskim gđč. učiteljicam! Le tako naprej po začrtani poti! Božji blagoslov in hvaležnost ljudstva je vedno z Vami!

Dobrenje pri Pesnici. Naša občina se razteza od Pesnice pa gori do avstrijske meje pri Št. Ilju. Stara naša želja je, da se občina razdeli tako, da bi se priključil gornji del, ki spada pod župnijo Št. Ilj k šentiljski ali cirčniški občini. Tudi vsolan je gornji del občine pod Št. Ilj. Prosimo merodajne činitelje, da čimprej izvršijo priklopitev Zgornjega Dobrenja k Št. Ilju. — Že dve leti se govori o novi cestni zvezi med Št. Iljem in med Zg. Sv. Kungoto. Ta zveza bi bila res potrebna. Če hočemo iz Št. Ilja v Zgornjo Kungoto ali Svečino, moramo napraviti ogromen ovinek po cirčniški dolini do Pesnice in Košakov, a nato po Langentalu do Zgornje Kungute. Ta pot znaša okoli 20 km. Če pa bi okraj zgradil novo cesto čez Štrihovec, Dobrenje, Staro goro in Vrtnice, bo ta proga dolga samo 4—5 km.

Mi Dobrenjčani pa bi prosili, da bi se položila cesta čimbolj od meje proč, da bo blatno Dobrenje imelo čimveč haska od ceste. — Strela je prejšnji teden 24. junija udarila v gospodarsko poslopje bratov Kersnik. Bilo je dopoldne okoli 10. ure. Nebo se je malo nablačilo in ljudje so zapazili švigniti veliko ognjeno nit nad Kersnikov hlev. Brez posebne groma in treska je udarilo, ali kakor ljudje pravijo »strela z jasnega«. Žalibog je zgorelo vse, tudi precej sena in gospodarskega orodja. Pridni sosedje so pomagali pri reševanju in hvala Bogu hiša je ostala ohranjena pred požarom. Bratje Kersnik imajo veliko škodo. Zavarovani so bili za malo vsoto pri domači »Vzajemni zavarovalnici«, katera je škodo že dne 2. julija pošteno cenila tako, da dobijo Kersnikovi celo zavarovano vsoto izplačano. To je res lepo, da naša slovenska zavarovalnica tako pomaga ubogim pogorelcem.

Vurberg. Dne 21. junija je bila na Vurbergu v štirirazredni ljudski šoli razstava deških in deklinskih ročnih del. Zelo lepo je bila razstava urejena. Po stenah se je videlo razno orodje iz lesa, pa tudi risbe so bile lepe, posebno še učencev 4. razreda. Najlepša so bila ročna dela deklic, ki so bila pravi kinč za celo razstavo. Želeti bi bilo, da bi drugo leto vladalo večje zanimanje za razstavo. Posebno stariši otrok, ki hodijo v šolo, naj bi si pogledali razstavo, da vidijo, kako njihovi otroci napredujejo!

Sv. Martin na Pohorju. Dne 26. junija t. l. je umrla na posledicah poroda sestra ugledne gostilničarke Ivane Motaln, Sv. Martin 5, gospa Marijo Podlesnik, pos. v Kalšah. Pogreba, katerega je vodil č. g. Sinko Franc, župnik, se je udeležila ogromna množica sorodnikov, sosedov, prijateljev in znancev, je dokaz, da je bila rajna priljubljena daleč na okrog. Našo drago rajnko ohranimo v dragem spominu in jo priporočamo v molitev.

Hajdina. Prekrasen je bil izlet hajdinskih deklet na Petrovo. Ogledale so si mestece Ormož, kjer jim je ugajala posebno križiška bolnišnica. Popoldanske urice pa so bile še prijetnejše. Že hoja po bukovju iz Ormoža proti Veliki Nedelji se je dekletom, vajenim le ravninskega bořovja, kot sladek užitek utisnilo v spomin. V cerkvi velikonedeljski je gospod konz. svetnik in dekan Horvat v mladinskem nauku pregledno in pojmljivo navajal sredstva, kako ostaneš vedno mlad. »V grehu je starost, v čednosti pa mladost,« tako je svečenik božji povedal in tako so si dekleta vzela k srcu. Že v cerkvi, prav posebno pa še v društvenem domu nam je razveseljeval mlada srca z izbranimi pesmimi cerkveni zbor pod vodstvom neutrudnega gospoda Weingerala. Višek radosti pa je nudil pohod na bližnji Kogel, odkoder smo videli ptujski grad, hrvatske griče in planino Ivanjščico, Jeruzalem, Varaždin in sploh dobršen kos božjega sveta. V rajanju in petju je čas pretekel silno naglo in zavedle so se dekliske duše, da tako gredo tudi mlada leta. Skoro žalostni smo se vračali zvečer na Hajdino, čeprav smo šli domov. Velika Nedelja je pač res velika, velika s svojo goriško poezijo, velika s svojimi veselimi fanti in dekleti, velika zlasti s svojim velikodušnimi duhovniki.

Bukovci pri Ptuj. Dne 25. junija je ob pol dveh jutraj začelo goreti pri posestnikih Jož. Fürbusu in Francu Solinu in sicer pri obeh naenkrat. Ker je izbruhnil požar v zgodnji jutrajni uri, ko ljudje najbolj spijo, ni bilo mogoče iz gorečih poslopjaj kaj rešiti. Pri Fürbusu je zgorelo 6 vozov sena, 1 mlatilnica na vitel, 1 koleselj in vse poljedelsko orodje. Pri Solinu pa mlatilnica, slamoreznica, mlin za

čiščenje zrnja, 2 voza sena in razno poljedel-sko orodje. Na licu mesta je bilo takoj v par minutah domače gasilno društvo in kmalu nato tudi gasilno društvo Novavas in Stojnci, ki se jim je posrečilo, požar lokalizirati. Kljub vetru in gosto natrpanim, s slamo kritim poslopjem se požar ni dalje širil; s tem je bila odstranjena nevarnost, da pogori pol vasi. Tako so pa pogorela obema opisanimi posestnikoma samo gospodarska poslopja, ki so bila trenutno v ognju. Ogenj je bil podtaknjen od hudobne roke.

Mala Nedelja. V nedeljo 19. julija ima malonedeljsko prostovoljno gasilno društvo prireditve, na kateri bodo sodelovali gasilci ljutomerske gasilske župe. Na sporedu je ob 14. uri sprejem gostov z domačo godbo, ob 15. uri so gasilne vaje z ljutomersko motorno brizgalno. Za tem se vrši v gasilskem domu gasilska akademija z govorom župnega načelnika, petjem, godbo in igro »Gasilec Anže«. Konečno bo prosta zabava. Želeti je, da se udeležijo te prireditve tudi sosedna tovariška društva in vsi prijatelji lepega dela, ki je v prid in pomoč bližnjemu v nesreči.

Gornja Radgona. Vsa fara je žalovala v nedeljo 5. julija ob odprtem grobu mladega gospodarja Jakoba Črnko. Poln najlepših načrtov se je lani februarja poročil s Poharjevo Rezi-ko na posestvo bivšega narodnega in združnega delavca Janka Pelcl, ker je bilo vedno težje samim ženskam gospodariti, zlasti ko še imajo pri hiši bolnika že več let, mrtvoudnega Jožefa Pelcl. Rajni se je z vso vnemo lotil gospodarstva in bi bil gotovo premagal vse težave, če bi bil zdrav. Že večkrat ga je neka napaka v prebavilih vrgla v bolniško posteljo, tokrat pa se je moral podvreči operaciji v radgonski bolnici. Operacija se je sicer posrečila, pa bolnik ni imel več moči, da bi okrevail. Smrtno bolnega so pripeljali v petek domov, kjer je umrl še tisti dan. Bil je on, kakor vsa njegova in Poharjeva rodbina vedno prijatelj in sotrudnik versko narodne misli in nam je bilo vsem težko ločiti se od prijatelja, ki je imel komaj devetindvajset let, ko nas je zapustil. Bodi mu zemljica lahka, mi ga pa ohranimo v častnem spominu!

Koprivnica. V nedeljo dne 27. junija je vpri-zorila tukajšnja ljudsko-šolska mladina igro »Popelka« ter izvajala razne pevske točke s prav otroškim čutom v prid Rdečemu križu. Postavili so se ti mladi gospodarji kot bi že bili odrasli in preizkušeni v raznih gospodar-skih krizah. Pevske točke so izvajali prav do-vršeno pod vodstvom gospe šolskega upravi-telja. Občinstvo se je udeležilo te prireditve v obilnem številu in s čudom čudilo velikim te-lentom mladih nežnih igralcev in pevcev. Za-zdelo se je udeležencem te slavnosti, da so v srečni in bogati Indiji, kjer vidijo otroke 11ih, oziroma 14ih let zavzemati odlično mesto go-spodarjev. Gandhi bi rekel: Res napredujete, vendar ne prenaaglite se!

Molitve po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosedanja.

Raznoterosti.

Ura, ki govori. V stolpu pariške zvez-darne so nedavno postavili uro, ki »go-vori«. Ura pove namreč vsak četrt ure z razločnim glasom, koliko je. Ura je namreč spojena s posebnim mehaniz-mom z gramofonom, kjer se avtoma-tično oglasi lep in prijeten glas znane-

ga pariškega glegališkega umetnika. Ura pove n. pr. natanko: Sedaj je ura osem in trideset minut. Ura je zvezana s pariško telefonsko centralo in vsak, kdor ima telefon doma, lahko izve vsa-ke četrt ure, koliko je »prava« ura.

Če slepec spregleda. V mestu Phila-delphiji v Ameriki živi 25 letni evan-gelistovski pastor Fraser, ki je bil od rojstva slep. Pred kratkim pa je neki zdravnik izvršil nad njim operacijo, ki se mu je v toliko posrečila, da bo slepi lahko videl na levo oko. Ko se je nato slepec vozil v avtomobilu, mu je zdr-knil z oči ovoj, ki ga je nosil od svoje operacije, in pri tej priliki je prvokrat v življenju videl solnčno luč. Dasi še ni mogel razložiti predmetov vendar pravi, da je bil ta trenotek največji v nje-govem življenju.

Boter 14.000 otrokom. Predsednik nemške republike Hindenburg je bo-troval doslej že 14.000 otrokom. Vsaka rodovina, ki se ji rodi sedmi otrok, ima pravico naprositi predsednika Hinden-burga za botra. Kot krstno darilo dobi vsak otrok 20 mark; predsednik Hin-denburg je torej izdal že 280.000 zlatih mark za krstna darila. Na drugi strani pa dokazuje ta številka, da je v Nem-čiji še vedno mnogo rodbin, ki nočejo živeti brez otrok ali pa imeti samo ene-ga ali pa dva otroka.

Medved in med. V Gyonku je ušel iz potujočega cirkusa medved in se je skril v parku. Vsi poskusi, da bi vze-rino iz lepa ujeli, so ostali brez uspeha. Otroci, ki so med tem prišli iz šole in so videli, kaj se godi, so silno rajali, ko so spoznali zadrego cirkuških name-ščencev. Medvedja mrcina je trdovrat-no vztrajala v grmovju in se ni hotela približati nikomur niti za pol pedi. Te-daj se je neki cirkuški nameščenec do-mislil rešilnega sredstva. Prinesel je skledo medu in jo dal mrcini povohati. Medved si ni dal dvakrat pokazati skle-de, ampak se je kar lepo odpravil do-mov v kletko, kjer so mu kajpada iz-ročili dišeči delež.

Ženska osumljena 19 umorov. O go-spej Margaret Summers, ki čaka v Chi-kagu na porotno razpravo pod tožbo, da je zastupila štiri osebe, se sumi, da ima na vesti več zločinov v Birming-hamu v Ameriki tekom zadnjih 30 let. Med tem časom je namreč umrlo 19 oseb, ki so bile z žensko v ožjem znan-stvu ali sorodstvu, in za vse se domne-va, da jih je ona zastupila. Med temi so bili tudi njeni štirje možje. Nagib za umore je bil vedno isti, namreč pohlep po zavarovalnini.

Ženska kot roparica. V hiši gospe Solomon v Čikagu je prišla te dni neka ženska, kot da bi prišla po kup-čijskih opravkih. Ko pa se je pričel go-vor, je neznanka hipoma potegnila samokres in oropala gospodinjjo za vrednost 1100 dolarjev v gotovini in dragocenostih. Ušla je nato v avtomo-bilu, v katerem je čakal na njo neki možki.

Žrivoval se je za svojega psa. Ko je 17 letni Eisner v Birminghamu v Ame-riki videl, da je njegov pes v nevarno-sti, da ga povozi prihajajoči vlak, je skočil na progo, potegnil z nje psa, sam pa je bil za sekundo prepozen. Loko-

motiva ga je ujela in mu zdrobila no-go, da mu jo bodo mogli odrezati. Pes je sedel pri ponesrečencu tako doglo, da je s svojim lajanjem vzbudil po-zornost ljudi, da so fanta rešili.

Žrtev svoje lastne iznajdbe. V svo-jem domu v Doylesthownu v Ameriki je bil najden mrtev, s prestreljenimi prsmi 62 letni samec dr. Bell, po pokli-cu pisatelj. Kakor se je z gotovostjo ugotovilo, je padel sam v past, ki jo je nastavil za roparje. Pred par leti je bil namreč oropan in tedaj je postavil v neko sobo puško tako, da se je spro-žila, ako je kdo odprl vrata. Starček je najbrž pozabil na past in sam odprl vrata.

Sovjeti ne puste duhovnikov v de-želo. Trije ameriški protestantski pa-storji so prosili sovjetske oblasti za vi-zum za potovanje v Rusijo. Bil pa jim je odklonjen, za kar ni bil naveden noben drugi vzrok, kakor samo ta, ker so prosilci duhovniki. Očividno je to-rej, da nameravajo sovjeti izključiti vse tujezemsko duhovništvo iz Rusije.

Mesto vina vinski zos. Med skupino ameriških županov, ki so nedavno po-tovali po Franciji, je bil tudi župan mesta Los Angeles, John Porter, ki je znan, da je »suh kot poper«. Narav-nost piti ga sicer še niso videli, pač pa baje najde ta gospod veliko dopadenje nad uživanjem vinske omake in neke-

Stari vojaki in invalidi priredijo v nedeljo, dne 12. julija v prostorih gosp. Perger-ja pri Sv. Juriju ob Ščavnici veliko »tombolo«. — Glavni dobitki so: eno pohištvo, ena vreča moke, ena vreča pšenice, pol klaftre drv, hojke in še 500 drugih raznovrstnih lepih dobikov. — Društvo starih vojakov in in-validov pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Pozor kmetovalci! Sadni mlini, zelo dobro iz-delani, se dobijo po zelo nizki ceni pri Ru-dolfu Dergan, Laško. Kdor se zanima, naj takoj piše na gornji naslov. **Proda** se tudi **mavec** za gnojenje po 30 Din za 100 kg pri gori imenovani firmi.

Prostovoljna javna dražba, 35 oralo obsega-jočega posestva, se vrši v četrtek, 16. t. m. ob 10. uri v Senčaku št. 22, občina Sakušak, pošta Juršinci. Dražba posestva se vrši po parcelah ali pa tudi vsega skupaj. Intere-senti vabljeni. — Okrajno sodišče v Ptuj.

Zahvala.

Za takoj izplačano pripadajočo pod-poro po smrti g. **Ferčka Marije** izrekam tem potom podpornemu društvu

Ljudska samopomoč v Mariboru najiskrenejšo zahvalo in priporočam to prekoristno društvu vsakomur v pristop, ako še ni njega član.

Zg. Leskovec p. Ptuj, dne 6. jul. 1931.

1075

Fric in Marija Vreg.

Zahvala.

Po pokojnem g. **Jožetu Francetovič** sem prejela od podpornega društva

Ljudska samopomoč v Mariboru pripadajočo podporo, za katero se tem potom najlepše zahvaljujem in priporo-čam to društvu vsakomur v takojšnji pristop.

Brezina pri Brežicah, dne 6. jul. 1931.

1074

Antonija Žerjav.

ga peciva, ki je zameseno z rumom. Kakor tista ženica, ki je pustila, da je kruhek popil vinca, ona pa je kruhek popapkala, a vinca ni nikdar pila!

★

Pevcem in organistom.

Vsem pevskim zborom! V dneh jesenskega velesejma bo priredila naša bela Ljubljana na široko zasnovane prireditve, da pokaže celemu svetu, ki bo v onih dneh zbran v naši prestolici, izredno visoko kulturnost Slovenev. Poleg opere, ki se bo vršila na prostem, izredno velikim številom sodelujočih, bode dramsko osebje narodnega gledališča v Ljubljani vprizorilo s ogromnim aparatom, tudi na prostem, primerno dramo in bodo združeni orkestri odigrali velik koncert. Pevska zveza je prevzela častno nalogo, da priredi s svojimi zbori velik koncert. Vršil se bo dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, ob pol treh popoldne bržkone na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo. Odbor je o tem temeljito razmotril in po svojem soglasnem sklepu razposlal vsem zborom okrožnice s pozivom, naj se v svojih odborih o udeležbi pogovore in za sodelovanje prigrasijo vsaj do 15. julija, na kar jim bomo razposlali note za vse pesmi. Če kateri zbor ni dobil vabila, naj ga to ne moti in naj smatra ta oglas za poziv. Program bo obsegal poleg petih lahkih umetnih pesmi iz lanskega »Pevca« same narodne pesmi, ki ne bodo delale našim zborom posebnih težav, niti ne zahtevale veliko vaj. Odbor je pretresal vse težave, oziral se zlasti na težek gmotni položaj naših pevcev in družtev, a je vendar z ozirom na uspeh sklenil, pozvati vse zборе, naj se, če le morejo, prigrasijo h koncertu. Češki narod se je prav po svoji pesmi povzpел med svetovne narode prve vrste. Težko bomo dobili še kedaj lepšo priliko, da pokažemo svojo pesem pred tako na daleč zbrano družbo, kajti gotovo je, da bo tedaj naša Ljubljana zbrala v svoje okrilje ne le domačine iz vseh delov države, temveč tudi tujce iz vseh kulturnih držav naše celine. Zato storimo vsi, vsak po svojih močeh, vse, da pokažemo svojo pesem v mogočnem zboru in pripomoremo svojemu ugledu pred širnim svetom. Vožnja bo gotovo četrtinska, če ne morda celo prosta, vstop na velesej bo za vse pevce prost. Note dobe zbori zastonj, ko se prigrase. Prijave čimprej na naslov: Pevska zveza v Ljubljani, Komenskega ulica 12. Vabimo iskreno! — Odbor.

Pevski tečaj za organiste in pevovodje. Pevska zveza bo tudi letos priredila pevski tečaj za organiste in pevovodje. Vršil se bo v Ljubljani najbrže v drugi polovici meseca julija. Dnevi še niso določeni, ker še niso urejene okoliščine, po katerih se bo ravnal čas tečaja. Trajal bo 3 do 4 dni. Stroški bodo znašali za celodnevno preskrbo (stanovanje in vso hrano) 10 Din dnevno za pevovodje onih včlanjenih zborov, ki so ali bodo do tedaj poravnali članarino (letno 25 Din), za pevovodje nevčlanjenih zborov in onih, ki članarine do tečaja ne bodo poravnali, pa bo celodnevna preskrba znašala 20 Din. Namen tečaja: kar največ mogoče praktično pevovodstvo. Zato bodo posamezni udeleženci tudi sami učili v primernih skupinah posamezne pesmi. Ob koncu tečaja bo morda koncert novoustanovljenega zbora, pri katerem bodo vodili razni pevovodje-učitelji vsak nekaj pesmi. Sodelovali bodo: Bajuk, Gašparič, dr. Kimovec, dr. Ploj in Primožič. Seznam pesmi bomo sporočili vsem

priglašencem takoj, ko se prigrase. Prigrase na Pevsko zvezo v Ljubljani, Komenskega 12, takoj! Ne odlašajte! Zglasite se čimprej in sporočite po dopisnici: 1. točen naslov, 2. kateri glas požete, 3. kateri zbor vodite, 4. ali želite skupno stanovanje in hrano, ali samo eno, ali drugo, ali si poskrbite vse sami. — Odbor.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja. Glavni zastopniki modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkuje hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

11

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Dva enovprežna, lahka tovorna voza v dobrem stanju in 1 konjska oprema poceni na prodaj. Naslov v upravi lista. 1057

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozdih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozinc v Sevnici ob Savi. 1062

Šafar, priden, zanesljiv, izvežban v vseh strokah kmetijstva posebno v sadjarstvu vinarstvu in živinoreji, ki zna delo razdeliti in tudi pri delu pomagati, okrog 30 let star, neoženjen, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri tvrdki M. Grundner v Zrečah. 1054

Dve posestvi v prav dobrem stanju na prodaj. Ješovnik, Št. Rupert v Slov. g. Štralek. 1053

Zanesljiv, delaven in pošten vinčar s petimi delovnimi močmi, se sprejme takoj. Naslov v upravi lista.

Učenka iz poštene hiše, se sprejme takoj v trgovino. Karl Sima, Poljčane. 1067

Voziček, močen, skoro novo, za ročno vožnjo ali z enovprežno živaljo, se proda. Vpraša se Maribor, Jože Vošnjakova ulica 20. 1072

Rabim pastirja, šole prostega. Plača po dogovoru. Naslov v upravi. 1071

V petek, 10. t. m. in soboto (licitacija) več postelj, 6 modrocov, 2 divana, otomana, omar, stolov, miz. Orožnova ulica 1. 1070

Seme rudeče detelje (Inkarnata) se dobi pri F. Huber, Maribor, Aleksandrova c. 1. 1068

Dobrodoča trgovina z mešanim blagom in gostilno Založnik v Zibiki, okraj Šmarje pri Jelšah, se vsled smrti odda takoj v zakup. Prevzeti je kompletno trgovino za kakih 50.000 Din. V par mesecih bo stekla do Zibike nova banovinska cesta. Eventualno bi se tudi vse skupaj ugodnemu ponudniku prodalo. Ponudbe na dr. Antona Ogrizek, odvetnika v Celju. 1064

Proda se zidana hiša, sadonosnik in vrt za 16.000 Din. Izve se v Ločah št. 28. 1058

Zamenjam vsake vrste les za žganje ali žito. Jako ugodno. Vprašati: trgovec Marguč, Sv. Venčesl, Slov. Bistrica. 1060

Spodaj podpisana obžalujem, kar sem govorila žaljivega zoper Ivano Kovačec ter se njej zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Urška Kovačec. 1069

Da se v našem na več let takoj ali pozneje zidana hiša, dve sobe, kuhinja z veliko pečjo, dva svinjska hleva, drvarnica, veliki vrt, eventualno ena njiva in sadonosnik, 20 minut od postaje Ponikva. Cena po dogovoru. Izve se pri Ferdinand Brglez, vlakovodja, Pragersko št. 100. 1055

Proda se lepa viničarija radi vojaščine, dva oralna zemlje, vse v dobrem stanju, cena 26 tisoč Din. Jožef Kokol, Sv. Barbara v Slov. gor., Žikarce 53. 1052

Proda se lepo posestvo v izmeri približno 9 oralov zemlje, njive, vinograd, sadonosnik, travniki in gozd v občini Očeslavci. Zemljišče je dobro obdelano, poslopje in preša v dobrem stanju. Natančnejše podatke glede prodaje daje Jakob Kovač, posestnik v Očeslavskem vrhu, pošta Ivajnci. 1056

Apno belo lepo iz Zagorja, zmiraj frišno se kupi najcenejše v staroznani trgovini H. Andraschitz, Maribor, Koroška cesta-Vodnikov trg. 870

150 do 300 Din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko! — Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307. 964

Pozor, kmetje in posestniki! Trboveljski portland-cement, nosilci, železo za beton, betonske cevi, okovi in celi material za zgradbe in opeko kupite najugodnejše v veletrgovini z železnino in gradbenim materialom: H. Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg—Koroška cesta. 871

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 1035

Izvanredni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob Ščavnici, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo dne 19. julija 1931, ob 3. uri pop. v zadržni pisarni. Dnevni red: Sprememba pravil. — Načelstvo. 1061

DENAR

si prihranite. ako kupite **sukno** za moške obleke, **volneno** za ženske obleke, **platno** za vsa kovrstno perilo, **svilene** rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Opekarna Razvanje pri Mariboru.

oddaja zidno opeko v vsaki množini po znatno nižanih cenah.

Vprašati pri **RUDOLF KIFFMANN**, mestni stavbenik, Maribor, Meljska cesta 25. 1069

Kmetje in kmetice!

Najceneje kupite ves stavbeni material, špecerijsko, manufakturno, galanterijsko in železno blago pri

Karl Sima, Poljčane.

Istotam prodaš vse domače pridelke, staro železo, kosti, ščetine in cunjje najdražje. Potreba točna in solidna. Prepričajte se o cenah. 1066

Za našo deco.

Čudoviti doživljaji starega zajca.

(Povesti ameriških črncev.)

Kako je stari zajec izgubil svoj rep.

V tisti dobi, ko so imeli zajci še dolge repe, se je nekoč stari zajec Zeka izprehajal po cesti, mahajoč s svojim dolgim repom. Pa je srečal lisico, teto Lijo, ki je nosila košaro, do vrha napolnjeno z ribami. Ves dan sta bila vkup. Stari Zeka nazadnje ni mogel več, da ne bi vprašal, kako je teta Lija prišla do tolikih rib. Teta Lija je rekla, da je vse ribe ulovila sama. »A kje?«, spet vpraša stari Zeka. — »Tam doli pri potoku«, je odgovorila teta Lija. — »Pa kako to delaš?« je hotel vedeti Zeka. Njega je to zelo zanimalo, ker so tedaj zajci celo radi jedli ribe.

Teta Lija je sedla na posekano deblo kraj ceste, pa mu je začela pojasnjevati, kako mora iti po solnčnem zatonu k potoku, kako mora držati rep v vodo in sedeti tam do zore, kako se bo repa prijel mnogo rib in kako lahko potem one, ki mu ne bodo ugajale, zopet vrže nazaj v vodo.

Stari Zeka je vse to trdno verjel, pa je šel še istega večera k potoku. Ker je bilo silno mrzlo, je nesel s seboj še steklenico žganja. Pri potoku si je izbral pripravo mesto, je sedel na korenine velikega drevesa in je pomočil rep v vodo. Zdelo se mu je, da bo živ zmrznil, tako mrzlo je bilo. Da bi se segrel, je pridno vlekel iz steklenice.

Danilo se je, a on je bil še vedno tu. Naposled je rep močno potegnil iz vode, ker se mu je zdelo, da bo zdaj dovolj rib. Nekaj ga je zbolelo. Potegne še enkrat, potem se ozre in kaj vidi? Repa ni več!

Torej, sedaj veste! Odtlej imajo vsi zajci, kakere vidite, kako se igrajo in skačejo po livadah, kratke repove.

Kako se je opekel stric Volk.

Nekega dne je bila teta Lija od pisanega mačka Muca strahovito tepena. Največjo krivdo radi tega je pripisovala staremu Zeki, ker jo je bil ščeval, naj se poprime z Mucem. Ko je prestala bolečine in zopet hodila, je starega Zeko povsod najhuje črnila. Zato so vse živali sklenile, da starega Zeke ne sprejmejo več v svojo družbo, da on ne sme več piti vode, niti se ne sme umivati pri istem potoku, da ne sme hoditi po isti cesti in da sploh ne sme živeti v njihovem sosestvu.

Ko je stari Zeka to izvedel, se je zaklenil v svojo hišo, dal na okna močne železne mreže, tako da nihče ni mogel notri, potem pa je začel nad hišo zidati stolp, tako visok, da je vsakdo, ki je šel mimo, mislil: »Glej no, kaj je to? To bo gotovo kak velik spomenik.«

Stari Zeka je pustil, naj vsak misli, kar hoče, sam pa nikomur ni hotel odgovoriti, da ne bi izgubil časa. On je zdaj samo tesal, zabijal, žagal. Dosti jih je prišlo, ali on niti glave ni dvignil. Živali so postajale, pa se ni zanje niti zmenil. Delal je, ko je solnce vzhajalo, in delal je, ko je šlo za gore. Delal je toliko časa, dokler stolp ni bil dovršen. In ko je prišlo do tega, se je oddahnil, si je obrisal čelo ter rekel: »Te živali so mi naprtle res mnogo dela. Da vidim, kaj mi bodo mogle sedaj storiti!«

Ko je nanosil v stolp še mnogo živil in dolgo vrv, je šel vanj i sam. Naročil je svoji stari gospodinji, naj postavi lonec na ogenj ter pazi, dokler voda ne zavre.

Nato je sedel na gugalni stol pri oknu ter je, posmatrajoč lepo okolico, začel razmišljati.

Novica o dovršenem stolpu se je med živalmi hitro razširila. Prišle so ter posedle okoli stolpa, da vidijo, kaj bo Zeka napravil sedaj. Ali on je samo sedel na svojem stolu, se gugal in gledal po okolici. Med živalmi je bil stric Volk, pa tudi teta Lija je bila tu. Nekatere živali so prihajale, druge so odhajale, gledale, hvalile, obrekovale. Stari Zeka pa je samo sedel, razmišljal in ogledoval okolico.

Tedaj je prispela tudi stara botra Želva. Ona je bila dolgoletna znanka Zekina.

»Hej! Brat Zeka! Kaj delaš tam gori?«

»Počivam botra Želva! Ali hočeš malce k meni?«

Šaljive narodne povestice.

1.

Neki Hercegovec je vprašal sodnika, ali je prav, če sluša svojo ženo. Sodnik (Turek) mu je rekel, da ne. Tedaj je nadaljeval Hercegovec: »Prav je tako! Moja žena me je danes nagovarjala, naj ti prinesem lonec masla, pa sem dobro napravil, da je nisem slusal. Tedaj je menil sodnik: »Včasih je vendar dobro poslušati pametno ženo.«

2.

Kmetica je polila gosta, ki se je hotel umiti, z vročo vodo po glavi. Tuleč od bolečine, je skočil iz hiše ter zaril glavo v sneg. Kmetica je mislila, da dela kako čarovnijo, pa je rekla: »Blagor tistemu, ki kaj zna, a jaz sirota, ne znam ničesar.«

3.

»Sava, Sava! sebi nisi nič koristila, a meni si škodovala!« je zaklical siromak, ki je imel v steklenici malo mleka pa jo je držal v Savo, da bi si tako prihl še malo vode. Ali steklenica se je napolnila z vodo in mleko, ki se je pomešalo z ostalo vodo, je povsem izginilo.

4.

Star konj je bil že tako slab, da je mogel vsak trenotek poginiti. Ležal je na tleh in volkovi, ki so o tem čuli, so stali okoli njega ter bulili vanj, a on v nje. Nazadnje reče konj: »Lahko odidete, da ne izgubite časa tu poleg mene. Poginil bom šele čez dva, tri dni.« Volkovi so mu odgovorili: »Nimamo baš toliko posla, a žal bi nam bilo, da te pustimo samega, ko si bolan.«

5.

Neka ciganka je rekla: »Če bi imeli toliko masti, kakor nimamo moke, bi si izposodili ponev ter napravili pogacho.« — Tedaj reče sinček: »Jaz bi nesel v peč, da se speče.« A drugi kazoč z rokami, kako naglo kaj trpa v usta: »Jaz bi jedel ta-

ko! Teda se je razje-
nil oče-cigan ter ga je
udaril po glavi, rekoč:
»Počasi! Kaj se sliši?
Kaj hočeš ti vse sam
nesti?«

6.

Ovca sreča volka in
mu reče: »Ali se more-
va kaj pomeniti?« —
»Zakaj ne, le govori,«
reče volk. — »Torej,
kakaj si mi danes raz-
trgal jagnje?« — »Evo,
povem ti: zjutraj sem
pristopil žejen k vodi.
Jagnje je pa zmešalo
vodo, da je bila čisto
motna. Prosil sem ga,
naj odide, ali ni hote-
lo. No, tedaj sem ga od-
jeze raztrgal, tudi ti bi
se bila razjezila. Dru-
gič samo ti pridi, pa
povej, da je tvoje, pa
ga bom pustil pri mi-
ru.«

Zakaj hodi v šolo.

Učitelj: »Čemu ho-
diš ti v šolo, Mate?«

Mate: »Pač zato, da
se pozimi malo ogre-
jem.«

»To je lahko reči, brat Zeka. Ali kako? Zakaj
ne bi prišel ti dol? Leteti ne znam, rada bi ti pa
vendar podala roko, preden odidem.«

»Lahko bo to, lahko, botra Želva! Imam lest-
vico posebne vrste. Spustim jo do tebe.«

Vzel je vrv in je vrgel en konec Želvi.

»Primi se, botra Želva, jaz pa bom vlekel. —
Preden šteješ ena, dve, tri, boš že gori.«

Botra Želva je vzela konec vrvi med zobe ter
je najprej poskusila, če je dovolj močna. Stari
Zeka ji je velel: »Dobro drži, zdaj potegnem!«

Med tem ko je vlekel, se je botra Želva zibala
v zraku. Škoda, da niste videli, kako je botra Žel-
va s svojim dolgim repom in z razprostrtimi
kratкими nogami nihala po zraku sem in tja in
kako je izbulila oči od strahu.

Zeka je hitro vlekel kvišku. Ostale živali so
mogle videti botro Želvo, kako sedi zdrava in
vesela ob oknu ter pijeta ona in Zeka kavo. Joj,
kako rade bi se bile vzpele gori!

Stric Volk je zaklical:

»Ej! Brat Zeka! Ti si tam gori postal cel go-
spod! Kako ti je drugače?«

Stari Zeka je pogledal doli, da bi videl, kdo
govori, in ko je to bil stric Volk, mu je odgovoril:

»Vse je dobro, brat Volk, vse je dobro. Ali bi
rad prišel gori do mene?«

»Neprijetna pot je do tebe, brat Zeka, ali
kljub temu bi jo podvzel tebi na ljubo.«

Stari Zeka je zopet spustil vrv. Stric Volk
je prijel za konec, Zeka pa je začel vleči. Ko je
bil Volk že prav blizu okna, je slišal, kako je
Zeka zapovedal:

»Hajde, gospodinja, požuri se, pripravi mi-
zo! Prej pa naliž vrelo vodo na kavo!«

Kar za tem pa je slišal, kaj je Zeka govoril
dalje:

»Pazi vendar! Uh! Kako nerodna si, zdaj si
polila strica Volka z vrelo vodo!«

To je slišal stric Volk prav dobro, pa kar za
tem ga je nekaj strašno oparilo. Zjavkal je, iz-
pustil vrv, pa padel na zemljo kakor velikanska
krogla.

Stari Zeka se je nagnil skozi okno in se je
začel opravičevati. Ali stric Volk od tega ni imel
nobene koristi. Ostal je oparjen in opečen.

Kar je bilo je bilo in stari Zeka je z botro
Želvo še naprej srkal kavo, dokler je stric Volk
tulil od bolečine.

(Dalje prihodnjič.)

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v
tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

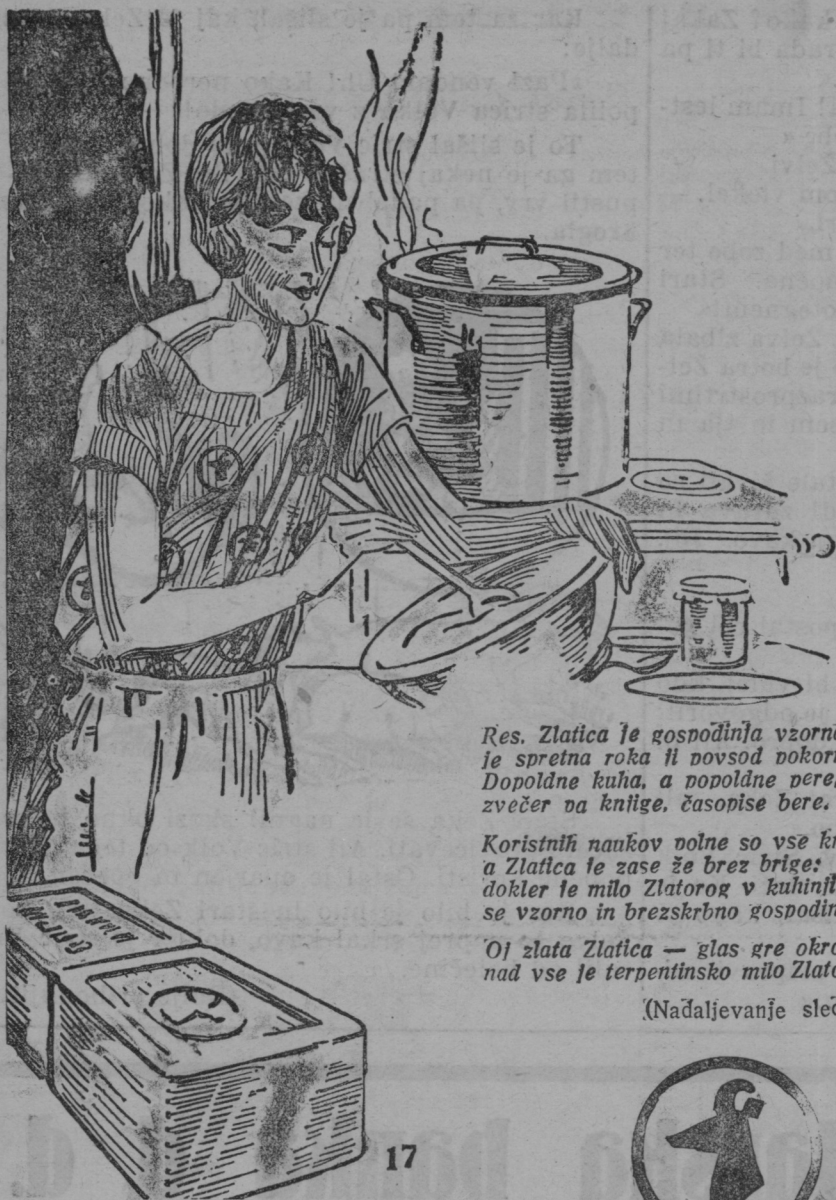
r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih
kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premo-
ženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Res. Zlatica je gospodinja vzorna,
je spretna roka ti povsod pokorna.
Dopolodne kuha, a popoldne pere,
zvečer pa knjige, časopise bere.

Koristnih nančkov polne so vse knjige,
a Zlatica te zase že brez brige:
dokler te milo Zlatorog v kuhinji,
se vzorno in brezskrbno gospodinja.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter
vseh oblačilnih potrebščin, po solidno
nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izložbe in zalogo!

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo
steklene in porcelanaste posode, sve-
tilnik, ogledal, raznovrstnih šip, lepih
okvirov itd. — Prevzema vsakršna
steklarska dela. — Najsolidnejše cene
in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

Nov vozni red

se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. —
Cena Din. 2.—.

ZAHVALA.

Povodom smrti in pogreba naše ljube pok.
matere, babice, prababice, tašče itd., gospe

ALOJZIJE SIRH roj. WEINGERL

izrekamo tem potom svojo dolžno zahvalo č.
g. župniku za vodstvo spreveda ter iskren in
ganljiv nagrobni govor, č. g. župniku od Sv.
Jurija v Slov. gor.; za častno spremstvo, cenj.
učiteljstvu in učencem dom. šole za udeležbo,
slav. cerkv. pevskemu zboru za v srce sega-
joče žalostinke, vsem darovalcem krasnih ven-
cev, kakor tudi vsem prijateljem in znancem
blage pokojnice za mnogoštevilno spremstvo
na njeni zadnji poti. Bog plati vsem! Ohrani-
mo blago pokojnico v častnem spominu!

Sv. Jakob v Slov. gor., 1. julija 1931.

1059

Žalujoči zaostali.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 100.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
roštvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000
članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.